

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 5/2022

Květen 2022

Matka Církve umí napomínat i pofoukat rány

Boží díla sahají od jednoho břehu po druhý. Objímají i protiklady, otevírají náruč pro všechny rozdílnosti a přijímají i věci na pohled neslučitelné. Církve je právě takovým rozsáhlým organismem. Je domovem pro všechny, ale s jasnými pravidly. Přísná i něžná zároveň.

Druhá květnová neděle patří už tradičně oslavě mateřství. Tentokrát chceme uctít naši společnou matku – matku Církve. Ponechme stranou složitou biblickou a dogmatickou důkazovou analýzu mateřského obrazu Církve, což by se mohlo někomu zdát vyzdvihováním ženského prvku na úkor mužského. Stačí se držet výrazů „nevěsta Ženicha“ nebo „rodička“, duší pro věčnost. Nakonec samo magisterium přidělilo Církvi mateřský titul.

Tajemství důvěry

V čem všem se její mateřství projevuje? Vnímáme Církve jako laskavou matku, nebo je pro někoho macechou? Umíme se k ní přivínout a nechat si od ní pohlady duši, neboť detailně pozorujeme každou její vrásku? Máma zůstane mámou, i když se občas nahněvá, zachmuří. Přece však nám rozumí, zná naše dobré i horší stránky. A za nic na světě nás neopustí. Umí být spravedlivá, miluje stejně vydařené dítě i rošťáka,

nadané i postižené, poslušného i rebela. Dokáže začít rozhovor o všem, takže jí svěříme i nejtajnější tajemství, důvěřujeme její dobrotě. Zanechává v nás lahodný pocit bezpečnosti.

Takové by mělo být skutečné mateřství. Tento ideál ustavičně nastavuje dějinná Církev zrcadlo. Jako každá matka i Církev má totiž svůj ideální, ale i reálný obličej. V průběhu běhu staletí se pouze přibližuje, sahá, natahuje ke své metě.

Mateřství vyplývá ze vztahu

Mateřství samo o sobě vždy předpokládá vztah, nejprve kontakt muže a ženy, potom vztah s dítětem. Jen poté, co se muž a žena stanou jediným tělem, může žena počít a stát se matkou. I Církev je výrazem jednoty, dotyku Boha a člověka. Mateřství nikdy neexistuje izolovaně, autonomně, vždy odkazuje na druhého. Církev je tedy prostorem vztahu Boha s jeho lidem a také vztahů mezi lidmi navzájem. Mateřství však vyžaduje společenství alespoň tří – rodinu. Svobodná matka je neúplnou rodinou, v pozadí odkazuje na otce, volá po jeho přítomnosti. Mateřství se totiž potřebuje konfrontovat s otcovstvím, nachází v něm komplementární znaky, oporu, svobodu, aby neustrnulo v nezdravé úzkostlivosti. Matka Církev také potřebuje hluboký vztah s Otcem, neustále ho vzývá, hledá, putuje na cestě k němu, vine se touhou k němu, aby mohla naplnit ideu rodiny.

Z dcery matka

Než se žena stane zralou matkou, potřebujete hluboce procítit a reálně prožít zkušenost dcery. Učí se přijmout autoritu rodiče, aby mohla jednou svůj úkol

zodpovědně a s pokorou vykonávat. Dcera se podřizuje, poslouchá, obdivuje, napodobuje a miluje. Toto všechno zúročí později při svém mateřství. Přesně takto se chová Církev ke svému Učiteli. Čerpá z jeho bohaté osobnosti. Jen proto a teprve potom je schopna vést a vychovávat své děti.

Církev bez přítomnosti Krista by byla jen jednou z masových organizací, které se dříve či později rozpadnou v důsledku vnitřních pnutí či vnějších tlaků. Všechny podobné instituce založené na lidské moudrosti tak dopadly.

Otevřená a sebedarující

Podstatným znakem mateřství je otevřenost novému životu. Ženu lze nazvat jen tehdy matkou, pokud si dítě v plné míře přeje, neuzavírá-li se před dalším životem a má-li tendenci obdarovat dítě dalšími sourozenci. Proto matku charakterizuje velkodušnost až po hrdinství. Pokud jde o nový život, je připravena zapomenout na sebe, obětovat se, někdy až za cenu krve. A každá matka má v sobě přirozeně zakódovanou starost o život dítěte. Je-li ohroženo, okamžitě nastavuje vlastní kůži, je ochotna snášet bolest, když je třeba i ponížení. Kolik matek se umí pokořit až k zemi, jde-li o štěstí jejich dětí!

Jak je to s Církví? Církev vždy bránila a brání život, dokonce, i když jí vyčítají, že jde proti vědeckému výzkumu. Život člověka je pro ni nejcennějším darem Stvořitele, je hodný všeho. Má nepodmíněnou hodnotu bez ohledu na kvalitu. Každý život od nejtělejšího buněčného vzniku až po nejbezzvládnější konec má tu samou absolutní hodnotu. Za tento princip Církev nepřestává bojovat i za cenu ponížení. Několik papežů svět zesměšňoval za nemodernost, konzervativismus, když otevřeně a opakovaně zastávali stanovisko za život. Ale matka, která by povolila zabít své děti, by už přestala být matkou. Církev prostřednictvím svých členů vydává krev za život. I Ježíš vydal svůj život za lidi. Tento sebedarující aspekt je výrazným mateřským rysem. Ženě je takřikajíc blízký, jako by vrozený (pokud ho v sobě neudusí), zatímco muž se k němu dopravuje cestou odříkání, většinou za mimořádných okolností. Matka – i matka Církev – je tedy zvěstovatelkou a poslem života v každé jeho formě.

Radostná a životaschopná

Navzdory bolestem a potížím svého úkolu při nošení a porodu dítěte a následné péče o něj až do dospělého věku (většinou i poté, protože mateřství nikdy nekončí) je matka vnitřně šťastná a radostná, naplněná až po okraj. Neboť darovat druhému život (podílet se na jeho stvoření) a obětovat se pro něj znásobuje vlastní identitu. Sebedarováním člověk roste. Přestože se matka stravuje ve vztahu k dítěti, její osobnostní hodnota narůstá, vyzáruje z ní životaschopnost a zvláštní kouzlo. Naplňuje ji radost a raduje se z prospívání své ratolesti.

Církev také září radostí. Čerpá ji především z velikonoční radosti Kristova zmrtvýchvstání. On je pramenem její

naděje. Jenže tato radost nevisí kdesi ve vzduchoprázdnu, abychom si z ní jen tak „trhali“. Ona se zjevuje v konkrétních mezilidských podmínkách. Dává lidským činům a vztahům barvu, krásu, trvání, nezištnost, opravdovost, upřímnost. Posvěcuje přirozenou stránku člověka, kterou zároveň prodlužuje do nekoněčna. Z Církve vyzařuje hojnost požehnání a radosti jako z matky, která v bolesti právě porodila, ale pak se její duše rozlévá štěstím, že přivedla dítě na svět. Církev je vlastně duchovní rodičkou lidí, formuje nová proměněná srdce, spojuje jejich vztahy a vytváří z nich novou rodinu. Prožívá také porodní bolesti, neboť všechno pravé se rodí v těžkostech, námáhách, mnoho starého musí odhnít, zaniknout a vyplavit se, aby se vyčistil terén a vykrytalizoval nový život.

Konkrétní a praktická

Církev navzdory své prvotní duchovní úloze projevuje velmi praktickou a konkrétní lásku. Ujímá se těch, kteří potřebují pomoc, ba sama je vyhledává. Přichází za nimi do nejbližších oblastí, podílí se na jejich životě a přizpůsobuje se jejich matným podmínkám. Prostřednictvím osobnostních schopností misionářů buduje hodnoty, které daruje místnímu společenství. Vnímavě sleduje společenskou situaci a pohotově jedná. Je matkou ubohých, opuštěných a nemocných. Umí pofoukat rány, utěšit, má zlaté srdce a šikovné ruce, plné práce. Ani matka neprožívá abstraktní idealistickou lásku, romantismus, ale lásku s pevným základem, darující se, překypující, přející a plnou pozornosti.

Varuje i zachraňuje

Každá matka si přeje dobro dítěte, nevystavuje ho zbytečně špatným vlivům. Chce ho uchránit před zklamáním, neštěstím, zradou. Než by se zranilo, odstraňuje mu z cesty nástrahy, které dítě ještě nemůže rozpoznat. Varuje ho před propastí. Matka má zvláštní vztah k etickým hodnotám, aby své dítě usměrnila

na cestě života. I matka Církve směřuje člověka svým morálním učením, aby neselhal a nezablokoval si svou nerozumností cestu k cíli. Dělá to pro zachraňující aspekt. Touží člověka přivést k jeho nejvyššímu naplnění a zároveň mu odkrývá jeho pravou podstatu, pro kterou byl stvořen. Proto nikdy neláme hůl nad žádným lidským osudem. Vždy je připravena napravit zlomené, ošetřit rozetřené a bojovat o důstojnost každého

člena. Nejen z vlastních pohnutek a sil, to by dlouho nevydržela, ale sycená Božím duchem naděje.

Poslouchá a porozumí

Má-li matka porozumět svému dítěti, musí ho dobře poslouchat. Už od útlého věku rozeznává zvuky dítěte, artikulaci slov, později zkoumá řeč jeho psychiky, skutků. Pouze ten, kdo pozorně vnímá, má oprávnění promluvit. Tehdy má jeho slovo váhu a přesné zacílení. Církev je také přemýšlivá matka, poslouchá hlasy a rozeznává. Tím více se stává mistrýní lidského nitra, čímž více uchovává poklad slova Moudrosti. Lidskou i Boží zkušenost doslova přemílá, tráví, metabolizuje, aby mohla nabídnout bohaté živiny tomuto světu. Vznikla pro tento svět, aby jej mohla postupně transformovat na ten druhý. Církev přijímá a nasává Boží slovo, aby ho rozdávala na způsob každé generace a každé jedinečnosti. Právě matka má tuto schopnost přizpůsobit se různým povahám svých dětí a předávat jim moudrost podle přístupnosti jejich srdcí.

Odpouští a zároveň spojuje

Navzdory různosti a odlišnosti dětí vládne v matce duch sjednocování. Neustále má na mysli vzájemné usmiřování, odpouštění, sladění rozdílností a vyrovnávání nerovností. Tento „génus sjednocování“ v ní vyprovokuje i schopnost vzít vinu na sebe, rozetnout zlo vlastní obětí a utrpením. Jaká paralela s Církví! Bojuje o jednotu, ačkoli to mnohokrát vypadá prohrané. Vyznává svou vinu a slabosti, i když příčinou roztržky často bývá ten druhý. Láska a jednota je pro ni vždy vyšší hodnotou než označení viníka a jeho trest. Až to působí jako její slabost: nekonečné vycházení vstříc i těm, kteří na ni plivají.

Vznešená bez povyšování

Hrdost Církve však spočívá v něčem jiném. Jasně si uvědomuje své poslání. Má vlastního Zastávce, který jí uděluje vznešenost. Mateřství se totiž nepotřebuje povyšovat, má přirozené sebevědomí vyplývající z potřeby světa. Mateřství nikdy nebude zbytečné, na okraji zájmu. V dějinách má vlastní linii důležitosti. Společnost i život člověka na něm stojí, neboť každý přichází na tento svět skrze matku.

Ale je to zároveň i její pokora, neboť bez dítěte a muže není matky. Církev je rovněž jen pokornou služebnicí Boha a lidí.

Se srdcem a slzami

Od otcovství se mateřství liší prvenstvím srdce před racionalitou. Matka vše měří řádem lásky. Pokud by to zrušila, ztratili bychom opravdový domov, kde se cítíme vždy přijati, objatí a zalití slzami dojetí. Máma umí dlouho čekat na návrat svých dětí.

Matka Církve také čeká, trpělivě „vyhlíží za oknem“ naděje své děti. Někdy už trochu unavená, zesláblá, mučená nejistotami, zda neměla přísněji zakročit. Nakonec však v odevzdanosti Bohu vždy důvěřuje síle lásky. Nezpronevěří se svému mateřskému poslání.

(podle KN)

Radost blahoslavenství

Den co den nás média oslovují s různými nabídkami, jak si užít štěstí, radost nebo pohodu. Ale musíte umět rozlišovat, neboť není štěstí jako štěstí a není radost jako radost.

Svatá Terezie z Lisieux napsala: „Na světě je takových mnoho, co touží mít co nejvíce štěstí, ale já si říkám, co mám z toho, a přece se umím radovat.“

Zakladatel jezuitů sv. Ignác z Loyoly z vlastní zkušenosti poznal rozdíl v prožívání radostných okamžiků života. Byly takové, které ho na chvíli okouzly a pak nechaly prázdným, ba s pocitem viny. A byly takové, ve kterých zakoušel, že radost trvá a naplňuje ho. Dnešní řeči bychom řekli, že objevil rozdíl mezi zdánlivým štěstím a skutečnou radostí, o které Ježíš říká, že nám ji nikdo nevezme (srov. Jn 16, 23).

S čím spojuje dnešní člověk radost a štěstí

Je dobré a moudré pravdivě se podívat, s čím vším spojuje dnešní člověk radost a štěstí svého života. Obvykle jsou to peníze, požitky, moc, sláva.

Papež František v Poselství k 29. světovému dnu mládeže píše, že dnešní svět vyzdvihuje úspěch za každou cenu, blahobyt, zpučnost moci a sebepotvrzení na

úkor druhých. Světskou mentalitu pohoršuje, že se Bůh stal jedním z nás a zemřel za nás na kříži. Ti, které Ježíš označuje za blahoslavené, jsou v očích světa trosečníci a slaboši. Jenže ti, které Ježíš v řeči na hoře nazývá blahoslave-

nými, jsou vskutku šťastní. Nejde o zdání štěstí, které se poji s málem, zdůrazňuje papež a vyzývá mladé, aby toužili po velkých věcech; aby odhalili a odmítli to, co jim svět levně nabízí, protože úspěch, rozkoš, majetek možná na chvíli opojí a uspokojí, nakonec však ztročí.

Pokud by štěstí člověka utvářely peníze, požitek, moc, sláva, pak by museli být šťastní všichni, kdo se vydají na takovou cestu. Šťastní by museli být všichni milionáři, a nejsou! Všichni, co si užívají, a nejsou! Ti, co jsou mocní, by museli jásat radostí, a není tomu tak! Nejslavnější nejsou nejšťastnější! A konečně co čeká ty, kteří kromě bohatství, slávy, moci, požitku nemají žádnou naději?

Pomíjivé věci mohou být darem, ale ne cílem. Boží slovo říká, že moudrý člověk prosí jen o to, co potřebujete. Nemusí hledat štěstí v bohatství, neboť všechno nachází v Bohu. Zdá se to jednoduché, ale v praxi je to často těžké. Způsobují to naše touhy ovládané chutí vlastnit, které v nás umocňují média a reklamy. Kdosi řekl: „Všechno, co potřebujeme, je už v nás.“ Nám se však zdá, že štěstí je mimo nás. Nejednou tím nahrazujeme to, co máme najít ve vlastním srdci: přítomnost Boha, který nás naplňuje radostí.

V apoštolském listu Evangelium gaudium papež František píše: „Radost evangelia naplňuje srdce a život těch, kdo se setkávají s Kristem. Ti, kteří se nechají zachránit, jsou osvobozeni od hříchu a smutku, od vnitřního prázdna a izolace. S Ježíšem Kristem se stále rodí a znovuzrozuje radost“ (EG, 1). Tuto radost života objevili Boží služebníci jezuitský novic Tomáš Munk a jeho otec František i v koncentračním táboře, když se každý večer modlili Ježíšova blahoslavenství.

Ježíšova koncepce štěstí a radosti

Zamysleme se, co nám o štěstí radosti říká Ježíš v blahoslavenstvích. On, který ví, co je v člověku (srov. Jn 2, 25), hlásá: Šťastní jsou chudí; ti, co pláčou; co hladoví po spravedlnosti; tišší, milosrdní, čistého srdce, tvůrci pokoje, pronásledovaní (srov. Mt 5, 1n).

Při prvním poslechu je to přesně naopak. Copak však nemusí člověk zakusit

chudobu, aby měl radost z hojnosti; žal, aby měl radost z útěchy; hlad, aby měl radost z nasycení; skromnost i tichost aby objevil štěstí z uznání; milosrdenství, aby znal vděčnost za smilování; touhu po pokoji, aby měl radost z pokoje; pláč, aby se uměl těšit z potěšení; čistotu srdce, aby se těšil z čisté lásky; pronásledování, aby si uměl vážít jistoty a bezpečnosti?

Sami zakoušíme, jak nás stálý hlad po štěstí a radosti činí nespokojenými, dokud je nenajdeme. Nepotvrzujeme tím slova sv. Augustina: „Pro sebe jsi nás, Bože, stvořil a neklidné je naše srdce, dokud nespočine v tobě“?

Vraťme se však k Ježíši. On neříká, že šťastnými nás učiní chudoba, pláč, žízeň, pronásledování, nedostatek či bolest, ale dosvědčuje, že jsme stvoření pro větší štěstí, které si nemůžeme dát sami. Může nám ho dát pouze Bůh, který je láska (srov. 1 Jn 4, 8). Jsme šťastní, naučíme-li se žít Ježíšovou láskou.

Ježíš učí: Chudí jsou šťastní ne pro chudobu, ale pro naději, že budou dědici nového nebe a nové země. Ti, co pláčou, jsou šťastní ne pro pláč, ale pro naději, že jednou se budou radovat radostí, kterou jim nikdo nebude moct vzít. Ježíš

Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království.

Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni.

Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví.

Blahoslavení, kdo lační a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.

Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.

Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha.

Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny.

Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království.

Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně tupit, pronásledovat a vylhaně vám připisovat každou špatnost; radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu. Tak přece pronásledovali proroky, kteří byli před vámi.

říká: „A vaši radost vám nikdo nevezme“ (Jn 16,22). Smutek, utrpení, bolest jsou samy o sobě nesmyslné. Bez lásky a naděje na radost, kterou nám nikdo nevezme, by nebylo hodno trpět.

Dále učí, že šťastní jsou ti, kteří vytvářejí pokoj a dávají přednost pokoji svědomí, pravdy, upřímnosti a lásky. Jsou šťastní, neboť jednou vejdou do věčného pokoje (srov. Mt 25, 46) a Bůh jim setře z očí každou slzu (srov. Zjv 21, 4); neboť všechno jednou pomine, jen láska ne (srov. 1 Kor 13, 8). Štěstí a radost

nejdou ve věcech, jsou v našem nitru, v důvěře, že se naplní nádherný plán lásky, jaký s námi má Stvořitel. Vždyť „ani oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani do lidského srdce nevstoupilo, co Bůh připravil těm, kdo ho milují“ (1 Kor 2, 9).

Podle papeže Františka blahoslavenství porozumí jen ten, kdo má otevřené srdce. Jsou pochopitelná skrze radost Ducha Svatého. Samotná lidská inteligence k jejich pochopení nestačí – zdají se nesmyslem. Vždyť z hlediska světa být chudým, tichým, milosrdným se nezdá být cestou k úspěchu. Toto je však zákon těch, kteří otevřeli srdce spásy – zákon svobodných lidí ve svobodě Ducha Svatého.

Konvertita Luděk Pachman dosvědčuje: „Těžké a tragické chvíle života se mohou proměnit v největší štěstí. Myslím si, že to neplatí jen pro jednotlivce, ale i pro národy. I pro celé národy mohou prohry nakonec být vítězstvím a doby deprese pak velkou nadějí. Největší milostí, jakou Bůh poskytuje lidstvu, je zřejmě to, že se nedá z našeho života natrvalo vyhnat.“ A sv. John Henry Newman se modlil: „Pane, odepři mi bohatství, zažeň daleko ode mě lákadla slávy a moci. Ať vím, že naděje roste ve zkouškách, láska ve slabosti a víra v tom, co svět nazývá potupou.“

Pravá radost je v pravé lásce

Bohužel, dnes se lidé v zájmu sobeckého štěstí zřikají svých dětí, rodičů, manžela, manželky. Mnozí propadávají narkotickému štěstí, které je vnitřně čini prázdnými a ničí je: stávají se oběťmi drog, hazardních her, alkoholismu, zneužívání daru sexuálních sil. Dýcháme kulturu otrávenou nemocnými názory a postoji k základním hodnotám života. A často si to snad ani neuvědomujeme.

Víra v Ježíšovo evangelium utváří kulturu života a v ní štěstí a radost pramení

v lásce, která není zaměřena na výhody ani na sobecký požitek. Pokud svůj život opřeme o evangelium, naše štěstí nemůže nikdo zničit.

Papež František nás učí: „Nikdy nebudte smutnými muži a ženami: křesťan takovým nikdy nemůže být. Nikdy se nedejte znechutit. Naše radost se nerodí z toho, že vlastníme mnoho věcí, ale rodí se ze skutečného setkání s osobou, Ježíšem Kristem, který je uprostřed nás. Rodí se z poznání, že s ním nikdy nejsme sami, ani v těžkých chvílích, i když na cestě potkáváme problémy a překážky, které se zdají nepřekonatelné. Nedejte si ukrást naději, kterou nám přináší Ježíš“ (homilie na Květnou neděli 24. 3. 2013).

Evangelní radost z blahoslavenství objevíme v nejčistší radosti, jakou prožíváme, když jsme milováni a milujeme. Není větší, krásnější a hodnotnější radost, než žít v lásce a být milujícím a milovaným člověkem.

Radost z Božího slova a ze vzkříšení

Evangelium nejednou nazývá Ježíšovu Matku šťastnou (srov. Lk 1,46.48; 11,28). Její štěstí spočívá v tom, že poslouchá a zachovává Boží slovo, ačkoli ne vždy mu rozumí. Přestože trpí pod křížem svého Syna, je v ní mocnější a nic jí nedokáže vzít radost z lásky.

V jednom příběhu se u sochy Sedmi-bolestné Panny Marie bratr zeptá starší sestry: „Kdo je to?“ Odpoví mu: „To je Matka Pána Ježíše, která pláče.“ Chlapec se zadívá a na tváři Panny Marie spatří slzy i úsměv. Zeptá se: „A proč se usmívá, když pláče?“ Sestra odpoví: „Neboť trpí s láskou.“ „A ty, když pláčeš, umíš se také usmívat?“ ptá se chlapec. Jaká by byla naše odpověď?

A připomeňme si největší a nejdůležitější radost, kterou nám Ježíš přináší svým vzkříšením. Ono je srdcem radosti, ke které vedou blahoslavenství. Apoštol Pavel ji vysloví slovy: „Budeme navždy s Pánem“ (1 Sol 4,17). Ví, že plnosti radosti nelze dosáhnout v tomto světě a že „naše vlast je v nebi“ (Flp 3, 20). Láska je život, vzkříšení je nesmrtelnost lásky. Nepřijmout skutečnost věčné radosti ve vzkříšení by znamenalo falšovat život a odsoudit ho k beznaději.

Když umírala sv. Bernadeta Soubirousová a zdálo se, že už skonala, najednou se její tvář rozjasnila a radostně zvolala: „Miluji.“ Toužíme i my při svém umírání vyslovit své miluji, ze kterého roste nový život?

Ježíši, nauč nás objevovat radost zachováváním tvého slova, životem podle tvých blahoslavenství. Maria, Matko radosti, nauč nás radovat se z víry a lásky.

(podle KN)

Lukášův triptych

Je velkým zážitkem dívat na triptych, obraz nebo oltář. I když každá část by mohla existovat samostatně, pouze spolu vytvářejí celé umělecké dílo.

Velkolepý triptych můžeme vidět i na začátku evangelia podle Lukáše. Tvoří ho tři důležité události ze života Panny Marie: zvěstování, návštěva Panny Marie a Mariin Magnifikat. Každá z událostí je jedinečná. Společně nám však ukazují velikost Panny Marie.

Setkání člověka s Bohem

Pravé křídlo triptychu můžeme nazvat Setkání člověka s Bohem. Maria se setkává

s Božím poslem, andělem Gabrielem. On jí tlumočí rozhodnutí všemohoucího Boha, že se stane matkou Božího Syna. Tato pokorná Boží služebnice, která žije v malém a pohrdaném městě v Palestině, je obdařena posláním, kte-

ré nemělo a nebude mít v dějinách lidstva opakování. Svou odpovědí: „Hle, služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova“ (Lc 1,38) dává Bohu souhlas k tomuto poslání. Mnoho umělců se snažilo zachytit tuto událost na plátně, kameni a dřevě. Dávali si záležet především na tváři, aby vyjádřila stav, který prožívala Panna Maria. Důležitější než umělecký je však pro nás biblický vzhled.

Titul „služebník“ patří v Bibli mezi výsady. Je za ním ukryto speciální poslání, které dává Bůh některým lidem. Sluhy jsou Abraham, Mojžíš, Jozue, David, proroci a „Sluha Páně“ v nejvyšším stupni je Mesiáš (Iz 42,49; 50,53). Maria si uvědomuje své poslání, že se v ní začíná odehrávat nová etapa dějin spásy. Na její víře, lásce a poslušnosti vyrůstá největší dar Boha – vtělení Božího Syna. Je to jedno z největších rozhodnutí, jaké mohl udělat tvor – člověk vůči svému Stvořiteli – Bohu. Proto její rozhodnutí není jen rozhodnutím, které ovlivní její život, ale je to rozhodnutí, které má mimořádný význam v dějinách spásy a má dopad na každého člověka, který uvěří v Krista.

Setkání člověka s člověkem

Centrální nebo střední část triptychu můžeme nazvat Setkání člověka s člověkem. Maria po početí Ježíše spěchá do hornatého kraje v Judsku, aby navštívila Alžbětu a Zachariáše, kteří očekávají narození syna, Ježíšova předchůdce. Cesta byla dlouhá a těžká. Ta, která se před krátkým časem setkala s Bohem, spěchá, aby se setkala se starými lidmi, s matkou očekávající dítě. Je velmi zajímavé, že po zvěstování Maria nespěchá do Jeruzaléma, aby ve svatyni poděkovala Bohu za povolání. Podle lidské logiky měla nejprve poděkovat Bohu. Ona však nejde do Jeruzaléma děkovat, ale jde do hor, do Zachariášova domu. Proč? Odpověď je jednoduchá. Setkání člověka s Bohem vyžaduje následné setkání člověka s člověkem. Dá se to však vyjádřit i jinak. Jen v setkání s člověkem může člověk potvrdit své setkání, svou zkušenost s Bohem. Jen tak se může stát setkání s Bohem věrohodným. Maria uskutečňuje plnost evangelního života, jak to později bude dělat a učit její Syn: otevírá se pro Boha a sklání se nad člověkem.

Opět setkání s Bohem

Třetí část triptychu, nebo jeho levé křídlo, se může opět nazvat Setkání člověka s Bohem. Je to Mariin Magnifikat, je to extáze jejího srdce, její žalm díky za vše, co učinil Bůh v jejím životě a v životě obyčejných a ubohých lidí celého národa. Z Božího vnuknutí v něm potvrzuje jakoby v prorockém vidění: „Blahoslavít mě budou všechna pokolení“ (Lk 1,48). Pokorná služebnice Boha však svou budoucí slávu nepřipisuje sama sobě, svým zásluhám, ale Bohu, který ji obdařil velkými milostmi: „protože velké věci mi učinil ten, který je mocný“

(Lk 1,49). Bůh povyšuje pokorné a ponižuje pyšné. Radostně vyzpívala tuto jistotu ve svém Magnifikatu, dříve než to Ježíš udělal srdcem svého evangelia. Vzdává díky Bohu za jeho činnost, ve slovech téměř identických s těmi, která jednoho dne vysloví její Syn: „Velebím tě, Otče, Pane nebe i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a rozumnými a zjevil jsi je maličkým“ (Mt 11, 25.) Můžeme nyní snad lépe vnímat, proč radostný Magnifikat následuje až po setkání s člověkem, neboť jen ten člověk má právo na radostnou modlitbu, kdo se s vírou setká s Bohem a v lásce s člověkem.

Otevřenost pro Boha

V Lukášově mariánském triptychu je povzbuzení pro každého, kdo se pokládá za mariánského ctitele a touží se přibližovat k postojům Panny Marie.

Prvním je otevřenost pro Boha a ochota plnit jeho vůli. Rozhodujícími momenty v našem životě jsou chvíle, kdy máme jiné plány a představy, než jaké má s námi Bůh. I on nám často posílá svého anděla, aby nám oznámil, že náš život se bude vyvíjet jiným směrem. Pokud uvažujeme o svém životě, tak můžeme říci, že toho není mnoho, co se odehrálo podle našich představ. Ať už je to v manželském nebo rodinném životě, v pracovním a společenském životě, ve vztazích nebo v oblasti zdraví. Říci Bohu „ano“ tehdy, když musíme žít s nemocným dítětem nebo se špatným životním partnerem, nebo s prací, za kterou dostáváme malou mzdu, nebo s nějakou nemocí, nebo sami, po nečekané smrti manžela nebo manželky, nebo s křivdami, které nám způsobují jiní, nebo s výsměchy, že žijeme a bráníme Boží plán s člověkem, říci tehdy Bohu „ano“ je vrcholem naší důvěry a lásky k němu. Tehdy se podobáme Marii. Neboť ani její „ano“ Bohu nebylo souhlasem s pohodlným životem, ale se životem, o kterém jí po narození Ježíše prorok Simeon v chrámu řekl, že její duši pronikne meč bolesti (Lk 2,35). Někdo by si mohl myslet, že vyvolené Boží služebnici se snadno dával souhlas Bohu. Není tomu tak. Pán Bůh Marii ponechal svobodu, aby se i ona dobrovolně rozhodla pro toto mimořádné poslání v dějinách spásy. Pro nás je povzbudivý její stav oslovitelnosti. Nežije v nějakém uzavřeném světě. Není zajatkyň svých myšlenek a přání. Je otevřená, otevřená i pro neočekávané. A je otevřená a oslovitelná i pro Boha. A i když je Maria milostí obdarovaný člověk, je jen člověk, a proto má strach. Blízkost Boha ji přivádí do rozpaků. Jeho důvěra zasahuje její nitro. Přece však nezůstává ve strachu, ale vede s andělem dialog. A tak nás učí, jak máme postupovat, když nás osloví Bůh.

Otestovat se v pomoci druhým

Pokud toto dokážeme, pak jsme připraveni naplnit i druhou část triptychu: být otevření pro člověka. V životě se setkáme s mnoha a rozličnými lidmi. Každý

Soppkök Stockholm serves meals to the city's homeless. Photo: Erik Mårtensson/Scanpix

má na nás nějaký vliv. Máme společnou zkušenost, že skutečně nás obohatili jen ti lidé, kteří v životě něco protrpěli a zkusili. Lidé naplnění dobrotou a láskou, kteří nehovořili jen ústy, ale především srdcem a životem. Můžeme je nazvat velkými návštěvníky, které nám Bůh poslal, aby nám pomohli. A to je i poslání

pro nás: navštěvovat jiné lidi a pomáhat jim. Chceme-li pomáhat, neměli bychom myslet na své bolesti. Neměli bychom mluvit jen o svých trápeních, jen o svých nemocech, jen o svých potížích. Co z toho, když se setkáme s člověkem, který potřebuje naši pomoc nebo radu, a my se zabýváme sami sebou?! Odejeme a ten člověk je stále ve stejné situaci, jako byl dříve. Pokud jsme toho hodně prožili, tak ne proto, abychom se tím chlubili nebo nad tím plakali. Má nám to pomoci být citliví na potřeby druhých. Maria spěchala pomáhat. I náš život charakterizuje spěch. Kam však nejčastěji spěcháme? I k bratrům a sestrám, abychom jim pomohli?

Vděčnost

Nakonec je zde i třetí část. Jsou to naše díky Bohu za všechno, co pro nás udělal. Měli bychom se i my denně modlit svůj Magnifikat a děkovat za všechna dobrodiní, která Bůh udělil nám, našim nejbližším a jiným lidem. Mariin Magnifikat je spontánní modlitbou, která vychází z konkrétní situace. Maria v ní vyjevuje celé bohatství svých citů. Je to oslavná a děkovná modlitba, která opěvuje Boží velikost. Maria nic nežádá pro sebe, jen děkuje za dary, které obdržela ona a ostatní malí, pokorní a slabí.

Náš Magnifikat můžeme vyzpívat i v modlitbě posvátného růžence. Je to modlitba sice stará, ale stále nová. Uvádí nás do tajemství Ježíšova, Mariina a našeho života. V našich taškách a kapsách bychom neměli nosit jen peněženky, kreditní karty, občanské dokumenty, hygienické a kosmetické pomůcky, žvýkačky, ale i růženec. Ve volných chvílích v průběhu dne ho vezměme do rukou a spojme se s Ježíšem a Marií. Mysleme i na všechny, kterým jsme mohli v životě pomoci a kteří pomohli i nám. Modlitba růžence nám vždy pomůže, abychom měli stále

dost sil spěchat do „hornatého kraje“ a pomáhat mnoha Alžbětám v dnešních časech.

Nanebevzetí

Když Panna Maria zmiňovala v Magnifikatu slova o Božích darech, které dostala, tehdy ještě nevěděla o milosti, kterou měla dostat až na konci svého života – o nanebevzetí. Nanebevzetí Panny Marie bylo uctíváno v Církvi od nejdávnějších dob. Církev však nedefinovala tuto pravdu jako dogma až do 20. století. Neudělala to možná proto, že ovšem neměla vážnější odpůrce a nebylo třeba ji bránit dogmatickou definicí. Až papež Pius XII., velký ctitel Boží Matky, 1. listopadu 1950 před půlmilionovým zástupem shromážděným před Bazilikou sv. Petra, prohlásil, že „Maria, Neposkvrněná Matka Boží, dokončila pozemský život a byla s tělem i duší vzata do nebeské slávy“.

Mimo jiné nám chce dogma říci, že svět, který vnímáme svými smysly, není jediným světem, že existuje i jiný svět, který v náboženském jazyce nazýváme nebem. Naše postoje by měly být v protikladu k dnešním vlivům, které chtějí celé lidské štěstí lokalizovat do dočasného světa. Jen do toho, co oko vidí, ucho uslyší a srdce cítí. Svatý Pavel to však napsal opačně: „Ani oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani do lidského srdce nevstoupilo, co Bůh připravil těm, kdo ho milují“ (1 Kor 2,9). Nový svět je tak skvělý, tak velký, že kdokoliv dokáže nahlédnout do jeho tajemství, nebojí se bolestného přechodu do něho, je připraven překonat strach, aby se ocitl v novém světě, v domě Otce, Syna a Marie. O něm Ježíš krátce před smrtí řekl: „V domě mého Otce je mnoho příbytků“ (Jn 14,2). A nejčestnější místo v něm má Panna Maria.

Slavného umělce Leonarda da Vinciho (1452-1519) se ve stáří někdo zeptal, kolik má let. „Možná sedm, možná deset,“ odpověděl. Pak to vysvětlil: „Mám tolik let, kolik mi

ještě zůstalo do konce života. Ty roky, které jsem prožil, už nemám, tak jako nemám už peníze, které jsem utratil.“ I my víme, kolik jsme měli let, ale ta léta nám už nepatří. Nevíme však, kolik let nám ještě zbývá. Mysleme na to, abychom je prožili podle vzoru Panny Marie. I v duchu Lukášova triptychu.

(podle KN)

At' nám nechybí radost Ducha

Starověká mariánská antifona *Regina caeli, laetare*, česky Raduj se, Královno nebeská, patří mezi čtyři středověké mariánské antifyny, respektive hymny, používané v Římskokatolické církvi

Modlitby ve formě „antifon“ mají starověký původ. Svými kořeny sahají do 2. století, kdy první křesťanské komunity přebíraly a modifikovaly židovskou formu modliteb starozákonních žalmů. Slovo antifona je řecké a znamená „odpovídající“ (antifon). V křesťanské liturgii se tato forma modlení zdomácněla ve 4. století.

Starobylá mariánská antifona

Autor antifony *Raduj se, Královno nebeská* není znám. Svědectví dokazují, že ve 12. století se antifona již běžně používala. Odborníci předpokládají, že vznikla v období mezi 9. - 11. stoletím. Může se recitovat nebo zpívat. Během staletí byla vícekrát zhudebněná. Slavný Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) ji zhudebnil třikrát.

Zajímavou legendou o vzniku antifony je vyprávění ze života papeže Řehoře Velikého (590 – 604). Legenda říká, že během Velikonoc v roce 596 zhoubný mor ohrožoval město Řím. Papež Řehoř nařídil konat prosebné modlitby a průvod, aby mor skončil. Věřící vyšli na úsvitu z kostela Ara Caeli a procházeli kolem Hadriánova hradu. Kněz nesl v rukou prastarou ikonu Panny Marie,

kteřá se jmenovala Záchřana římského lidu. Když přecházeli přes most Pons Aelianus, papež Řehoř uslyšel krásný andělský zpěv *Regina caeli, laetare*. Ohromený papež nahlas odpověděl: *Ora pro nobis Deum. Aleluja!* Tehdy se zjevil Pánův anděl v jasném světle, vložil morový meč do pochvy a ten den mor přestal. Na počest této události změnili název hradu na Andělský hrad a slova andělského hymny napsali na střechu kostela Ara Caeli. Od té doby se začaly konat výroční, tzv. „velká procesí“ 25. dubna, která se zastavovala na zmíněném mostě a zpívala mariánskou antifonu doplněnou čtvrtým veršem papeže Řehoře. Hagiografie říká, že velikonoční mariánskou antifonu znal už sv. biskup Martin z Tours (316/317-397). Mohla to být tato dnešní nebo alespoň její část. Podle historiků jedním z možných autorů dnešní antifony byl papež Řehoř V. (996 – 999), neboť v těch dobách se v Římě modlila velikonoční mariánská antifona na konci nešpor.

Zvyk modlit se mariánskou antifonu na konci kompletoria vypěstovali mniši a řeholníci. Antifonu *Regina caeli, laetare* úspěšně rozšiřovali bratři františkáni (založení v roce 1209). Papež Mikuláš III. (1277 – 1280) oficiálně zařadil tuto antifonu do klerického breviáře. Měla se modlit ve velikonoční době. Antifona se tak stala obecně známou i oblíbenou. Avšak povinně se modlila jen v liturgii hodin. Až papež Benedikt XIV. (1740 – 1758) v roce 1742 nařídil, aby se ve velikonoční době antifona *Regina caeli, laetare* modlila třikrát denně, namísto obvyklé modlitby Anděl Páně. Tehdy už ke známému čtyřverší bylo přidáno nové dvojverší a kratší prozaická modlitba.

Tři vrstvy duchovního bohatství hymnu

Postupný růst této modlitební antifony naznačuje její velké duchovní bohatství, které lze vidět jakoby ve třech vrstvách. Nejstarší je prožívání hluboké vnitřní radosti ze vzkříšení Páně (křesťanský starověk). Ačkoli Písmo svaté přímo nemluví o tom, že zmrtvýchvstalý Kristus Pán se jako první zjevil své Matce Marii, tradice si byla v tomto jistá. Ta, která ve víře a lásce Ducha počala a porodila Božího Syna, doprovázela ho na životní pouti a vytrvala s ním v době utrpení i smrti na kříži – ta byla právem první, aby se radovala z Ježíšova vítězství. Podstatná křesťanská radost ze zmrtvýchvstání Páně byla od počátku prožívána v Božím lidu spolu s Pannou Marií.

Druhou vrstvou duchovního bohatství velikonoční antifony je její spojení s modlitbou breviáře (středověké období). Mniši a řeholníci jako poslední předepsanou modlitbu dne se modlili právě mariánskou antifonu. Tito muži si

byli silné vědomí, že existuje velká Mariina nadpřirozená pomoc a ochrana, jak to dokazuje nejstarší zachovaná mariánská modlitba: *Pod ochranu tvou se utíkáme*. Modlitba je napsána na egyptském papyru z konce 3. století; papyrus byl znovuobjeven v manchesterské knihovně v roce 1938. Kláštery a poustevny potřebovaly i duchovní, i fyzickou ochranu. Tehdy ještě neexistovaly žádné alarmy a poplašná zařízení, která by jejich životy a domy chránily. V duchu Pánových slov „proste a dostanete“, obyvatelé prosili o Boží požehnání a ochranu vyprošenou na mocnou přimluvu Matky Boží. Že tato pomoc byla skutečná – a nejednou i zázračná – svědčí historické záznamy a svědectví. Kláštery přetrvaly všechny nepřejné bouře časů až do dnešní doby.

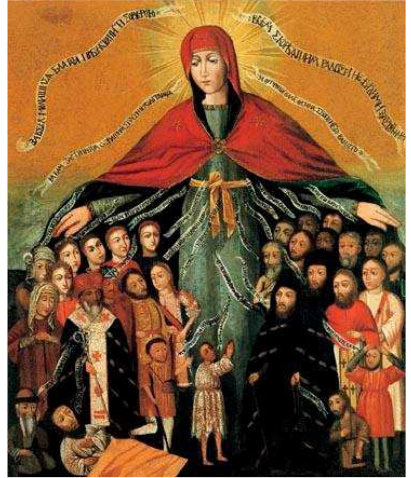
Třetí vrstva duchovního bohatství velikonoční mariánské antifony začala v novověku (rok 1742), kdy bylo oficiálně nařízeno, aby se modlitba Regina caeli, laetare ve Velikonoční době (od Velikonoční neděle do konce Letnic) modlila třikrát denně, místo modlitby Anděl Páně.

Historicky doložený příkaz modlit se Anděl Páně (lat. Angelus Domini) sahá do pontifikátu papeže Kalixta III. (1455 – 1458). Papež během tureckých nájездů, po výhrůžkách paši Mohameda II. (1451 – 1481), v roce 1456 nařídil svolávat křesťany na společnou modlitbu k obědu hlasem zvonů. Modlitba Anděl Páně totiž spojuje největší křesťanské tajemství vtělení druhé božské osoby s dílem Panny Marie a s její stálou mateřskou promluvou. Křesťanská Evropa byla koncem středověku a začátkem novověku ohrožována Osmanskou říší, a to nejen vojensky, ale i nábožensky – ideologicky. Na obsazených a okupovaných místech byl násilně zaváděn islám. Postupně se tato modlitba přednášela nejen v poledne, ale také ráno a večer.

Historie Anděl Páně

Avšak historie modlitby Angelus Domini je mnohem starší. Poznat její význam znamená lépe pochopit duchovní náplň a odkaz Regina caeli, laetare. Modlitba Angelus Domini povstala z pravidelné modlitby křesťanských mnichů. Bratr Benedikt Sinigardi z Arezza, nadšený duchem a kázáním sv. Františka Assiského (1181-1226), začal roku 1241 uvádět modlitbu Ave Maria (Zdrávas, Maria) v komunitě slovy: Anděl Páně řekl Marii. Sedmý nástupce sv. Františka v úřadu generálního ministra františkánů, sv. Bonaventura (1217/1221 – 1274), doporučil všem bratrům, aby se každý večer pomodlili třikrát Ave Maria. Tyto

tří doporučené Zdrávasy i s úvodem Benedikta Sinigarda se staly základem modlitby Angelus Domini. Papež Jan XXII. (1316-1334) v roce 1318 nařídil, aby se věřící každý večer vkleče pomodlili třikrát Ave Maria. Přidání biblických zvolání (Lk 1,26-38; Jn 1,14) a závěrečné modlitby v 16. století rozšířily modlitbu Angelus Domini do současné podoby. Jak bylo výše zmíněno, papež Kalixt III. (1455 – 1458) v 15. století nařídil modlit se Angelus Domini v poledne a papež Pius V. (1565 – 1572) v roce 1571 vyzdvihl modlitbu Angelus Domini jako celodenní a nařídil modlit se ji ráno, v poledne i večer.

Velikonoční gratulace pro Pannu Marii

Skutečnost *Slovo se stalo tělem* (Jn 1,14) nejlépe umožňuje od základu přetvořit svět. A toto spásné přetváření světa očividně a veřejně začalo Ježíšovým vzkříšením. Velikonoční gratulace pro Pannu Marii, tak by se mohla označit antifona Regina caeli, laetare, pozdravují Marii, první členku Kristovy církve, a zároveň všech věřících.

Po dějinném exkurzu velikonoční mariánské antifony lze poukázat na její současný nábožensko – duchovní odkaz. Duchovní bohatství antifony je třívrstvé.

Vtělený Boží Syn naplnil toto proroctví: *V té hodině (Ježíš) zajásal: Chválím tě, Otče, Pane nebe i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a rozumnými*

a zjevil jsi je nemluvnatům. Jistě, Otče, neboť tak se ti zalíbilo. Všechno je mi dáno od mého Otce a nikdo neví, kdo je Syn, jedině Otec, a kdo je Otec, jedině Syn a ten, komu by ho Syn chtěl zjevit. (Lk 10,21-22). Tak Ježíš zjevil, že Duch Svátý je vnitrobožskou radostí Otce i Syna, že je radostí evangelia i celého křesťanského života. Žijme v této radosti – v Duchu Svatém, tedy: bez těžkého hříchu ve ctnostech. Jiné přirozené radosti jsou krásné a užitečné jen tehdy, když nám tato základní nadpřirozená radost Ducha nechybí. Opravdu není hlubšího pramene čisté duchovní radosti nad vědomí, že náš Pán vstal z mrtvých.

Středověký význam antifony Regina caeli, laetare připomíná potřebu modlit se za bezpečí a pokoj. Dnešní svět nabízí mnoho možností „bezpečnosti“. Počínaje od různých pojišťovacích služeb přes nákladné SBS až po nejmodernější psychofarmaka (antidepressiva). Ovšem i věřící člověk je může – a také má – správně používat. Největší bezpečí a pokoj lze nalézt ve spojení s Pánem: *Moje sílo, budu se tě držet! Bůh je přece hrad můj nedobytný. Bůh můj milosrdný jde přede mnou, Bůh mi dá, že spatřím pád těch, kdo proti mně sočí.* (Ž 59,10-11).

Novověký význam antifony Regina caeli, laetare připomíná potřebu modlit se za ochranu před každou zhoubnou ideologií. Z Písma víme, že po úpěnlivé modlitbě porazil Mojžíš Amalečany (Ex 17, 8n), Judita přemohla Holofernese a jeho vojsko (Jud 13 a 14), Juda Makabejský přemohl okupanty (1 Mach 4 a 5) a Ježíšovi následovníci dostali příslibený dar Ducha Svatého (Sk 2).

Žijeme v nelehké době (sekularismus, konzumismus a gender ideologie). Bližší poznání našich dějin učí, že naše těžkosti nejsou jedinečné a už vůbec ne nepřekonatelné. Naopak, z Kristova vítězství a z dějin jeho Církve můžeme vždy čerpat povzbuzení a sílu.

Pán Ježíš opravdu vstal a žije ve své Církvi!

(podle KN)

Duše Kristova

V našich farnostech se vždy po sv. přijímání modlíme modlitbu „Duše Kristova“. Byl vznesen dotaz, zda by bylo možné tuto modlitbu více přiblížit, proto na stránkách Zpravodaje se o to pomocí výpisků ze stejnojmenné knihy pokusíme.

Vzácný text

Kdo poprvé přijde do kontaktu s modlitbou Duše Kristova, bezprostředně vnímá její teologickou a emocionální intenzitu. Jedná se totiž o text, který má zjevně kristocentrický ráz: člověk se obrací jednotlivými prosbami přímo na Krista. Tímto způsobem čerpá z nesrovnatelné důstojnosti Krista právě během jeho umučení. Na jednotlivé prvky a detaily utrpení, které se událo na Golgotě, se dívá očima víry, která dokáže vytušit jeho hluboký a spásonosný smysl a dosah.

Teologický smysl této modlitby se ukáže v plnosti, nezastavíme-li se jen při rozumových úvahách, ale připojíme k nim i vnitřní pocity člověka. Vytvoříme-li si k této modlitbě osobní vztah, poznáme její jedinečnou rovnováhu, která vzniká mezi myšlenkami a city, teologií a emotivním světem. V případě modlitby Duše Kristova nemáme před sebou text, který by byl příliš teoretický, ale není ani přehnané citový.

Pokud nás tento text pobízí zaměřit svůj pohled na Ježíše, současně nás i vychovává, abychom s úctou a do hloubky vnímali sebe samé. Jednotlivé prosby směřují ke Kristu, ale jejich přímým předmětem je modlící se člověk. Tímto způsobem se člověk učí vnímat sebe sama správným způsobem: ne posilováním egoistických tužeb, ale vědomí, že je předmětem laskavé péče Krista a jeho spásonosné iniciativy. Toto je důvod, proč modlitba Duše Kristova pomáhá člověku postupně nabýt vnitřního pokoje.

Je-li člověk izolován, s nikým nehovoří nebo je odsouzen vést fiktivně nebo jen nezbytné dialogy, upadne do samoty a zoufalství; pokud však dokáže vést autentický dialog, tehdy žije. Totéž platí i pro modlitbu: ona je životodárným prostředím, ve kterém setkání s Bohem umožňuje člověku „dýchat“ a existovat.

Historické pozadí modlitby

Recitování modlitby *Duše Kristova*, kterou svatý Ignác (1491-1556) ve svém díle *Duchovní cvičení* doporučuje modlit se alespoň čtyřikrát, dosvědčuje, že jeho současníci tuto modlitbu velmi dobře znali a používali. On o ní ve zmíněném díle nejenže hovoří, ale také ji doporučuje bez konkrétního vysvětlení. Již

na základě této indikace lze konstatovat, že literární otcovství tohoto textu nelze připisovat zakladateli řehole jezuitů, jak se to v minulosti někdy dělo. V každém případě, když Ignác doporučuje věřícím, aby tuto modlitbu recitovali na závěr svého rozhovoru s Kristem (podobně doporučuje modlit se Otče náš na konci rozhovoru s Bohem a Zdravas, Maria na konci rozhovoru s Pannou Marií), určitým způsobem jí připisuje tutéž důstojnost, jakou mají ostatní dvě známé modlitby.

Autor modlitby Duše Kristova zůstává anonymním, přestože se v minulosti její původ připisoval různým autorům. O jejím rozšíření hovoří několik dokumentů: papež Jan XXII. (1316-1334), jehož mnozí pokládají za jejího autora, ji doporučoval recitovat a spojil s ní zvláštní odpustky; německá mystička Margherita Ebnerová (1291-1351) říká, že ji zná, což vyplývá z jejích vzpomínek na Vánoce 1344; v paláci Alcazar Petra I. Kastilského (1334 – 1369) byl při restauračních pracích objeven zachovaný text této modlitby. Připisovala se i dalším autorům: svatému Patrikovi Irskému (385 – 465), svatému Bonaventurovi (1217/21 - 1274), svatému Tomáši Akvinskému (1225 - 1274) i blahoslavenému Bernardinovi z Feltre (1439). Jsou to ovšem jen dohady, které nejsou historicky podloženy.

Jisté je, že tato modlitba pozdního středověku našla příznivou odezvu v lidové zbožnosti až do takové míry, že se dostala i do liturgie hodin a více tehdejších misálů.

Recitování modlitby Duše Kristova se rozšířilo ve třech oblastech. Zpočátku se modlitba používala během slavení mše svaté při pozdvihování jako způsob, kterým bylo možné „pozdravit“ a adorat reálnou přítomnost Krista v eucharistických způsobách: takto byla zařazena mezi různé formule, které vyjadřovaly úctu při přeměnění. Potom sloužila i při tzv. mentální modlitbě, jak k ní povzbuzuje ve svých Duchovních cvičeních sám svatý Ignác. Tato modlitba totiž provázela šíření úcty k Božskému Srdci Ježíšovu, která je velmi blízká řeholi jezuitů. Nakonec své definitivní místo zaujala v modlitbách osobního poděkování po svatém přijímání, vždy v rámci slavení Eucharistie (nebo individuálního duchovního přijímání mimo mši svaté).

Tato latinská modlitba zakotvila i ve východních ortodoxních církvích.

Modlitba Duše Kristova se v široké míře používala i během rekatolizace s cílem znovu potvrdit, že Kristus je reálně přítomný v eucharistických způsobách

Kolem 19. století se modlitba Duše Kristova objevila v mnoha modlitebnících jako návod k podávání po svatém přijímání v souladu se směrnicemi tridentského misálu, který ji zařadil mezi ostatní děkovné modlitby po mši svaté. Doporučoval ji i udělením odpustků těm kněžím, kteří se ji budou pravidelně modlit po eucharistickém slavení. Tato starobylá modlitba se nachází i v posledním typickém vydání misálu, který schválil papež Pavel VI.

(pokračování příště)

Jak randily známé světice

I ony byly mladé, a i ony prožívaly zamilování a věděly, jaké to je, když „v břichu létají motýli“.

Obě ženy spojuje to, že velmi milovaly své manžely a obětovaly se pro své dítě. Obě i přes mnohé zkoušky a kříže žily i umřely s radostí.

Společné však mají i to, že zatímco se jako matky a manželky staly vzorem tisíců lidí po celém světě, byly to docela obyčejné mladé ženy, které hledaly své povolání a později odpověď na otázku, kdo je pro ně ten pravý.

Chtěla ho udělat šťastným

Svatá Gianna Beretová-Mollová, která se obětovala za své čtvrté dítě, nám může být vzorem i ve svých single dobách. V rodném Magentu také založila Družinu malých dam sv. Vincenta de Paul, kde s kamarádkami vedla asi 40 dívek, se kterými navštěvovaly nejchudší rodiny. Její svatost se projevila i v nako banálních činnostech – lyžovala, malova-

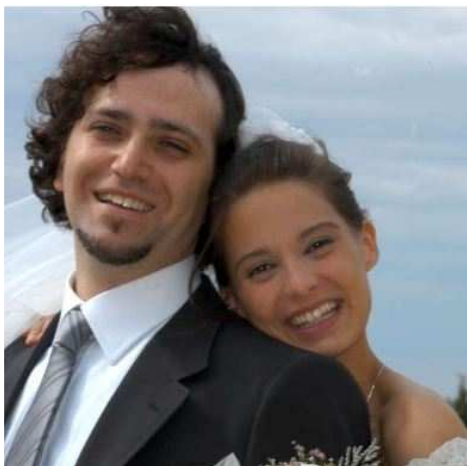

la, chodila do přírody; zkrátka se radovala ze světa a ze života a viděla v nich krásu. Na modlitbu také dokázala proměnit obětavou práci lékařky.

Svého budoucího manžela inženýra Pietra Mollu poprvé viděla v ambulanci svého bratra v roce 1949, když měla 27 let. Sotva však na sebe pohlédli a pozdravili se. Podruhé se setkali v nemocnici, kde Gianna podávala infuzi Pietrově sestře, která za pár dní zemřela. Později se sem tam viděli, občas se na sebe usmáli, a přestože Pietro věděl, kdo a jaká Gianna je, trvalo dva roky, než se letmé úsměvy a náhodná setkání měnila na stále více důvěrná. Oba se přitom snažili rozeznávat své povolání, všímali si a oceňovali dobré stránky toho druhého, hodně se modlili – to vše v čistotě a radosti. Oficiálně se dali dohromady na Silvestra 1954, když už sdíleli své plány a sny a snažili se rozeznat, zda jsou stvoření pro sebe. Vyměnili si také spoustu dopisů uchovávajících jejich něžné city. Hned v prvním Gianna napsala slova, která jakoby prorocky předpověděla její další život: „Chtěla bych tě udělat šťastným a chtěla bych být taková, jakou mě toužíš mít: dobrá, chápavá a ochotná podstoupit oběti, které si život bude od nás žádat.“

Pokud nemiluješ, zabijíš

Přestože její beatifikační proces byl otevřen teprve nedávno (2017), Chiaru Corbellovou-Petrillovou už nyní mnozí považují za prototyp moderní světice. Dvakrát přivedla na svět těžce postižené dítě, které umřelo krátce po porodu. Když s manželem Enricem čekali třetí, Chiara zjistili nádor. Pro správný vývoj syna se rozhodla odložit léčbu. Francesco přišel na svět zdravý, Chiara však v roce 2012 jako osmadvacetiletá zemřela. Paradoxně působí, že za nejtěžší období svého života nepovažovala smrt dětí či svou nemoc, ale čas, kdy si nebyla jistá, jestli je pro ni Enrico ten pravý. Díky biografii, kterou po Chiarině smrti vydali její přátelé, víme hodně o tom, jak vztah dvojice vypadal v době jejich chození.

Chiara a Enrico se seznámili v Međugorje, když jí bylo 18 a jemu 23 let. On si uvědomil, že do této dívky by se uměl zamilovat; a ona tušila, že tenhle kluk je

pro ni. Po návratu do Říma se setkávali a poznávali, po pěti měsících si dali první polibek. Od jisté doby se však prý často hádali a rozcházeli. Jednou Chiara našla útěchu v rozhovoru s duchovním otcem Vitem, který se jí zeptal: „Chceš člověka, kterého pro tebe stvořil Pán? Věříš, že existuje muž, který byl stvořený jen pro tebe?“ Když odpověděla, že věří, odpověděl jí: „Tak to nech na Pána, ať ti ho ukáže.“ Podle vzpomínek tohoto kněze tehdy Chiara pochopila, že „není-li toto její poslání, pokud Enrico není člověk, kterého pro ni stvořil Bůh, pak ho pro dobro jich obou musí nechat odejít“. Chiara tak přešla „od přesvědčení, že má na Enrica právo, k pochopení, že ten druhý je Boží dar“. Enrico se zase musel zbavit strachu, že ztratí ty, které miluje, a kteří mu bránili Chiaru milovat naplno. Chtělo to ještě mnoho rozhovorů, iniciativ a odpuštění z obou stran, než se Chiara a Enrico stali manžely, které dnes obdivují statisíce lidí – i svým chozením nám však zanechali krásné svědectví, že čím více odumírá naše sobectví, tím více roste láska. Slovy otce Vita: „Život buď dáváš, nebo bereš. Pokud nemiluješ, zabíjíš.“

(podle KN)

Manželskou věrností budujeme Boží království

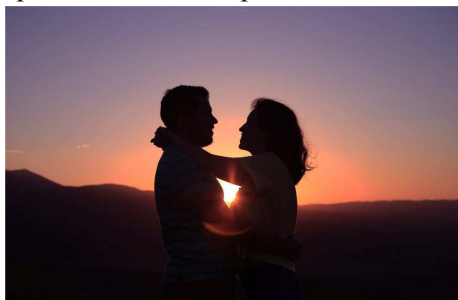
Manželská věrnost je krásná a zároveň náročná výzva budovat Boží království prostřednictvím svátosti manželství.

Otázka manželské věrnosti je velmi palčivá. Jsme svědky toho, že více než polovina manželství se rozpadává. Ve společnosti se uvažuje o rozličných příčinách tohoto jevu, nejčastěji se poukazuje na ekonomické faktory. Nejnověji pozorujeme trend rozvody bagatelizovat. Kde hledat příčiny tohoto negativního jevu?

Jako muže a ženu je stvořil

V Písmu svatém čteme: *Tehdy za ním přišli farizeové a pokoušeli ho: „Smí člověk z jakéhokoli důvodu zapudit manželku?“ „Copak jste nečetli,“ odpověděl jim, „že Stvořitel je od počátku učinil jako muže a ženu a řekl: ‚Proto muž*

opustí otce i matku, přilne ke své manželce a ti dva budou jedno tělo? A tak už

nejdou dva, ale jedno tělo. Co Bůh spojil, člověče nerozděluj.“ Namítli mu: „Proč tedy Mojžíš přikázal, že zapuzená manželka má dostat rozlukový list?“ Odpověděl jim: „To kvůli tvrdosti vašeho srdce vám Mojžíš povolil zapudit manželku, ale od počátku to tak nebylo. Proto vám říkám, že kdo zapudí svou manželku z jiného důvodu než

kvůli smilstvu a vezme si jinou, cizoloží.“ (Mt 19, 3-9).

V Ježíšově době nebyli muži a ženy považováni za rovnocenné. Žena byla často vnímána jako zboží, které může rodina výhodně zpeněžit. Něco podobného bylo i u našich předků. Dodnes říkáme, že muž se žení, ale žena se vdává (základem slova je „dává“). „Nemuži“ se, ale „vdává“. Je to takový pozůstatek z dob, kdy se dívky dávaly jako protihodnota k penězům či zboží. V českém překladu Písma svatého máme tak pěknou slovní hru: „Proto se bude nazývat mužena, neboť je vzata z muže“ (Gn 2, 23). Spisovatel Lubomír Feldek text parafrázuje, když říká: „Bude mu žena.“ Ježíš na tu podivnou otázku farizeů odpovídá jasně: Muž a žena jsou si rovni a patří k sobě. Muž je ženě mužem a žena je mu ženou. Není jeho majetkem. Manželství je Bohem chtěné a chráněné společenství. Mezi pokřtěnými je svátostí. Propustný dopis, kterým se farizeové oháněli, sloužil k ochraně ženám, které byly od mužů propuštěny. Dělal ženu svobodnou a mohl jí zachránit život, když ji podezřívali z cizoložství a hrozilo její kamenování.

Úcta je více než tolerance

Manželé si při sňatku slibují: „Budu tě milovat a ctít po všechny dny svého

života.“ Milovat mladého a krásného člověka je poměrně jednoduché, horší je to už s úctou. Úcta je totiž mnohem víc než tolerance. Jsme svědky toho, že v mnoha manželstvích se žije tzv. tolerantní způsob soužití. V praxi to často znamená, že manželé jsou spolu jen ze setrvačnosti, respektive proto, že si neumějí představit dělení majetku v případě rozvodu. Někdy jsou v tolerantním

vztahu prý kvůli dětem, neboť jim

nechtějí ublížit. Tolerantní vztah znamená, že se ráno pozdraví a v neděli možná spolu s dětmi i usednou ke společnému stolu. Ale jinak si každý žije svůj vlastní život. O účtě zde nemůže být ani řeč. Jen ten, kdo jiného opravdu miluje, ho ctí, a ctít druhého znamená chtít pro něj dobro. Manželský slib je závazek obětavé a trvalé lásky.

Někdy jsem na pochybách, zda si snoubenci, kteří si přejí, aby se při sňatku četlo „to o té lásce“ (srov. 1 Kor 13), také uvědomují, jak zodpovědná jsou slova apoštola Pavla o lásce. Obětavá láska se vždy dívá dopředu. Budu tě milovat po celý svůj život, a to i tehdy, když si to nezasloužíš, když toho nebudeš hoděn (hodna). zraníš-li, odpustím ti, odjedeš-li, budu na tebe toužebně čekat. Znamená to také, že v manželství chci být stále vynalézavý(á) v tom, jak tě ctít, jak ti projevit, že mi na tobě záleží. Budu se pro tebe obětovat, i když vím, že někdy to bude velmi obtížné.

Základem úspěšného vztahu je víra

Předpokládá se, že křesťanské manželství vzniká mezi dvěma věřícími lidmi. Víra nám dává odvahu a posiluje nás. „Spravedlivý bude žít z víry,“ říká apoštol Pavel (Ga 3,11). Základem úspěšného vztahu je víra. Víra v Boha, která je především důvěrou. Ve víře a důvěře je třeba začít i manželský život. Mladým lidem musíme nabídnout tuto cestu, aby měli odvahu učinit zodpovědné rozhodnutí jako krok pevné víry. Jsem sice slabý, ale důvěřuji Pánu, že mě vždy podrží a bude se mnou jeho požehnání. Mladí lidé, kteří žijí v tzv. manželství na zkoušku, jako by nestáli pevně na nohou. Pokud se potom po letech rozhodnou vzít, tak to často bývá jen úřední potvrzení takového nerozhodného stavu. Jak žili do té doby – ani masně, ani slane, tak pak přežívají i v manželství. Pán od nás ale požaduje jasné rozhodnutí. Buď ano, nebo ne. *At' je tedy vaše slovo ,Ano' ano a ,Ne' ne. Co je nad to, je od zlého.* (Mt 5,37). Jak by Bůh mohl požehnat něco, co je proti němu samému? Nemůže dát svůj souhlas s naší polovičatostí. Kdyby kněz šel do kněžství s tím, že uvidí, jestli ho to bude bavit a jak to nakonec všechno dopadne, nemohl by zažívat Boží požehnání a nebyl by šťastný, velmi rychle by vyhořel. Manželský slib proto musí být odvážný, jasný a rozhodný. Jdu do toho na plný plyn a nebudu se ohlížet zpět.

Pokud chceš zachránit svět, jdi domů a miluj svou rodinu.
svatá Matka Tereza

Víra bez skutků je mrtvá

Ukaž mi svou víru bez skutků a já ti ze svých skutků ukážu víru (Jak 2,18).

Učiníme-li rozhodnutí ve víře, pak je třeba, abychom mu zůstali věrni životem – myšlenkami, slovy i skutky. Když se rozhodnu pro život s jednou ženou či jedním mužem, musím to mít pořád před očima. Musím si hlídat všechny přístupové cesty, aby byly otevřeny jen pro dobro, aby se skrze ně nevrátil hřích.

Islám napomohl manželské věrnosti velmi radikálně – nařídil, že ženy musí být na veřejnosti zahaleny. Zahalená muslimská žena se ukazuje v celé své

kráse a přitažlivosti jen před svým mužem, před zraky jiných zůstává zahalena. Pán chce, abychom byli zodpovědní, ale svobodní. Chytrá křesťanská žena nebude své tělo vystavovat na odiv celému světu. Je-li vdaná, podřídí se v duchu slov svatého Pavla svému muži. Jen pro něj už bude chtít být krásná a přitažlivá. Muži si zase musí postavit pomyslnou stráž ke svým smyslům. Často se zpovídáme, že jsme měli špatné, hříšné myšlenky. Myšlenka, ať by byla jakákoli, sama o sobě není hříšná, a to ani tehdy, když vchází do naší mysli. Hříšnou ji činím já sám, jestliže ji takovou pak ze sebe vypustím (srov. Mk 7,15). Při hříšných myšlenkách moudře radí pater Josef Hegglin: „Pokud tě přepadnou hříšné myšlenky, pozvi je k sobě, abys jim mohl říct: ‚Děkuji, nemám zájem‘ a poslat je pryč takové, jaké přišli.“ Důležitou bránou duše jsou smysly. V tomto případě, pokud to nejde po dobrém, Ježíš doporučuje radikální přístup – odetnout, vyloupnout. Pokud neumím odolávat pokušením z televize, internetu a podobně, tak se jich musím zbavit radikálně – odstranit je ze života. Máme přísloví: Když jsi sláma, tak nelez k ohni! Utéct nemusí být vždy projevem zbabělosti. Staré latinské přísloví říká: In fuga salus! – V útěku je spása!

Těžko na cvičišti-lehce na bojišti

Seminaristé se na kněžství připravují minimálně šest let, někdy i více. A i potom je potřebná permanentní formace, osobní lidské i duchovní zrání. Je naivní myslet si, že na manželství lze připravit několika sezeními v rámci předmanželské nauky. Na dobrý manželský, kněžský nebo řeholní život se připravujeme v podstatě od narození. Pokud se někdo nenaučí vážit si a ctít své rodiče či sourozence, těžko můžeme očekávat, že bude uctivý a citlivý vůči svému životnímu partnerovi. Výchova v rodině, cvičení v ctnostech, pěstování dobrých návyků a rozvíjení osobních talentů je předpokladem úspěšného zvládnutí života.

Potom je to, samozřejmě, vzájemné poznávání se mezi oběma partnery. Nikdy nemůžeme říci, že už máme vyhráno. Celý život totiž zápasíme o dobro.

Každý sebezápor, každá oběť v prospěch toho druhého je pro vztah velkým požehnáním. Pokud nechci být zklamaný, nesmím mít od druhého příliš velká očekávání a budu na něj náročný maximálně do té míry, do jaké jsem náročný na sebe. Na manželství jsou vždy dva a ani jeden z dvojice není nikdy dokonalý. I když jsme věkově a intelektuálně zralí, neznamená to, že jsme již zralí i emocionálně a neneseme si do soužití žádná zranění. Tvůj partner může být dobrý člověk, ale pokud ve svém dosavadním životě zažíval nedostatečné projevy rodičovské lásky, musí počítat, že v sobě bude mít mnohá zranění, a bude to od tebe vyžadovat hodně trpělivosti a zejména konkrétních projevů lásky a úcty.

Vydávat svědectví není ostuda

Jednou ze základních tužeb člověka je touha po štěstí. Skutečné štěstí je však až to, které zakoušíme v závěru našeho života; tehdy, když se ohlédneme zpět a vidíme, že to mělo smysl. To je štěstí, které nám už nikdo nemůže vzít. Není to jen chvilkový zážitek. Teprve ve stáří jsme schopni poctivě do svědčovat jiným hodnotu vlastního života. Mnozí manželé nabudou pocitu, že ve stáří už není třeba vyjadřovat si lásku a úctu i navenek.

Někdy se za to i stydí. Neměli by však zapomínat, že pokud i po čtyřiceti či padesáti společných letech se na veřejnosti drží za ruce, obejmou či políbí, vydávají krásné svědectví o tom, že se to opravdu dá – žít v lásce a ve věrnosti po celý život. Svědectví je vždy povzbudivé a motivující.

Mladé lidi je třeba povzbuzovat a motivovat. Lepší je vyzvednout příklady pěkného rodinného života než lamentovat nad nezmary a selháními. Příčiny rozpadu manželství a rodin nehledejme v ekonomických ukazatelích. Jsou v nás, v našich konkrétních postojích, v tom, jak máme postavený žebříček hodnot. Zda bereme život jen jako nabídku rozličných zážitků, nebo jako výzvu naplňovat a uskutečňovat Boží vůli a napomáhat tak při budování Božího království.

„Cesta věrnosti otevírá bránu štěstí,“ řekl Marcus Fabius Quintilianus.

(podle KN)

Manželé spojené láskou přijímají do rodiny Boha

Písmo svaté nám v pohledu na manželství a rodinu poskytuje pravdy, které jsou pilíři nauky Církve o těchto institucích. Shrnu je do několika bodů, které postupně vysvětlím.

Manželství je:

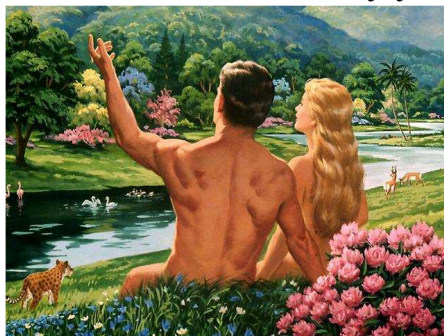
1. právně uznané společenství života mezi mužem a ženou;
2. manželství dvou pokřtěných je svátostí;
3. manželství a rodina mají svůj původ v Bohu – není to jen jakási lidská dohoda;
4. manželství je rovnocenným partnerstvím založeným na vzájemné úctě, svobodě a něžnosti;
5. cílem manželství je vzájemná láska manželů, plazení a výchova dětí a tyto cíle jsou rovnocenné;
6. takové chápání manželství v plnosti přinesl Ježíš Kristus, který je pro Církev hlavním klíčem k interpretaci, čili vysvětlování Písma svatého.

Úžasná výpověď v Knize Genesis

První kniha Písma svatého nám podává výchozí texty o manželství a rodině, na které další biblické spisy navazují a rozvíjejí je. Jedná se především o dva základní úryvky:

• „Bůh stvořil člověka jako svůj obraz, jak obraz Boží ho stvořil, stvořil je jako muže a ženu.“ (Gn 1, 27).

• “Tu Hospodin Bůh seslal na člověka hluboký spánek, a když usnul, vzal jedno z jeho žeber a to místo uzavřel mase. Hospodin Bůh pak ze žebra, které vzal z člověka, vytvořil ženu a přivedl ji k člověku. Ten zvolal: ‚To je konečně kost z mých kostí a tělo z mého těla! Bude se nazývat muženou, neboť z muže byla vzata.‘ Proto muž opustí otce i matku a přidrží se své ženy a budou jeden člověk.“ (Gn 2,21-24).

Poselství Knihy Genesis je zřetelné: oba – muž a žena – viditelným způsobem zpřítomňují Boha. Texty se však svým stylem vyjadřování liší.

Text, který je v Bibli umístěn jako první (Gn 1, 27), z chronologického hlediska vznikl později. Jeho definitivně písemné začlenění do Písma svatého se datuje do období 5. - 4. století př. Kr. Jedná se o vznešenou zprávu reflektující vesmír, svět a místo Boha v něm, jakož i propojenost jednotlivých bytí; toto velkolepé vyprávění o stvoření je přitom včleněno do sedmi dnů. Na vrcholu pyramidy stvoření stojí člověk: muž a žena. Svatopisec tím vyjadřuje nejen jedinečnost člověka ve vztahu k ostatnímu stvoření, ale i exkluzivitu vztahu muže a ženy mezi ostatními mezilidskými vztahy.

Druhý text (Gn 2,21-24) vznikl z časového hlediska dříve, pravděpodobně v období 10. - 8. století př. Kr. Jedná se o jednodušší vyprávění, ale bohaté na symboly a obrazy. Složeným slovem mužena se chce ve českém překladu vyjádřit hebrejský originál, kde slovo „žena“ (hebr. iša) etymologicky pochází ze slova „muž“ (hebr. iš). Obraz žebra, jakož i původ slova žena v muži měly ve své době vyjádřit důležitou pravdu – že žena má stejný původ jako muž (nepochází z jiného pozemského bytí), a proto má i stejnou důstojnost a přináležejí jí i stejná úcta.

Biblická listina rovnoprávnosti mužů a žen

V dnešní době lidských práv nám slova o vzájemné rovnosti znějí úplně samozřejmě, ale při čtení či poslouchání těchto biblických vyjádření bychom

neměli ztrácet ze zřetele, že jejich autor žil v silně patriarchální společnosti, kde postavení ženy bylo mnohem nižší než postavení muže. Biblický text nám tedy říká, že tam, kde dochází ke změně nahlížení na člověka, ať už na muže, nebo na ženu, narušuje se plán, který Bůh dal člověku. Muž a žena mají stejnou důstojnost a jsou rovnocenní, neboť jsou obrazem Boha. Takové nazírání není tedy výsledkem celospolečenské shody nebo

dobové situace – rovnocennost a stejná důstojnost jsou vloženy v lidské přirozenosti.

V této souvislosti je třeba ještě podotknout, že je tragické, pokud v naší době – která se pyšní vyspělostí své kultury a nejednou se s pohrdáním dívá na biblické

texty jako na zaostalé náboženské představy minulosti – jsme svědky obchodování s lidmi, prostituce apod., a to navíc ve vyspělých částech světa (Evropa, Amerika).

Uvedené biblické úryvky jsou první listinou lidských práv, která mají svou trvalou platnost.

První kapitoly Knihy Genesis mají také důležitý sociální a ekologický rozměr. Názory, podle kterých za ekonomické drancování a devastaci životního prostředí nese odpovědnost Bible, protože v ní je vyjádření: „podmaňte si zemi a panujte“ nad ní (srov. Gn 1, 28), je třeba jednoznačně odmítnout. Není chybou tohoto textu, pokud ho někteří pochopili jako ospravedlnění vykořisťování lidí a kořistnického přístupu k naší planetě. Z Písma svatého jako z celku je více než zřejmé, že společným úkolem muže a ženy je chránit a rozvíjet životní řád stvoření, spravovat svět a s láskou si z něho utvářet domov – nejsme totiž vlastníky světa, ale jen jeho správci, a máme se snažit, abychom ho zachovali a odevzdali dalším generacím.

Manželství jako obraz vztahu Boha k člověku

Manželství mezi mužem a ženou se ve starozákonních textech často používá k vyjádření vztahu Boha ke svému národu Izraeli, kterému Bůh nejednou vyčítá nevěru. Jde především o prorockou literaturu, ve které zaznívají výhrady vůči chování izraelského národa.

Proroku Ozeášovi Bůh říká: „Jdi znovu a miluj ženu milovanou od jiného, cizoložnici, jako Hospodin miluje syny Izraele. Oni se však obracejí k cizím bohům“ (Oz3,1).

Prorok Jeremiáš zase tlumočí Boží slova: „Jdi a křič do uší Jeruzaléma: Tak praví Hospodin: Vzpomínám na oddanost tvého mládí, na lásku tvého zasnoubení, když jsi šla za mnou na poušti, v zemi bez osení“ (Jer 2,2).

Písmo svaté používá obraz manželství záměrně, protože manželství se chápe jako smlouva uzavřená natrvalo a manželská nevěra byla postavena na stejnou úroveň jako nevěra Bohu (srov. Přís 2,17).

V podobném duchu používají obraz manželství i novozákonní texty, když hovoří o manželství ženicha Krista a nevěsty Církve.

Nepřijatelný pohled apoštola Pavla?

Mnozí, kteří se zúčastní oddacích obřadů v katolickém kostele, nedokážou přijmout slova, která někdy zazní v rámci liturgických čtení. Jde o úryvek z Listu Efezanům, kde apoštol Pavel vyzývá, aby se ženy podřídily mužům jako Pánu, neboť „muž je hlavou ženy“ (srov. Ef 5,23).

Nepopírám, že Pavlovi šlo o to, že ženy mají být mužům ve všem podřízeny (Ef 5,24). Tato slova znějí na první poslech jako protiklad vzájemné rovnocennosti a důstojnosti, o které jsem se dosud zmiňoval. Aby však tento text mohl být správně pochopen, je třeba vzít v úvahu celkový kontext a věnovat pozornost i ostatním slovům, která v úryvku zaznívají. Východiskem pro uvedené Pavlovo vyjádření je totiž verš, který je na začátku celé jeho úvahy o vztahu muže a ženy: „Podřizujte se jedni druhým v bázni před Kristem“ (Ef 5,21). Z toho vyplývá, že Pavel nemá na mysli jednostrannou, ale vzájemnou podřízenost, jde tedy o podřízenost, která se neřídí egoistickým využíváním toho druhého – jejím měřítkem má být Kristus („v bázni před Kristem“).

Není třeba přitom zapomínat ani na výzvu, kterou Pavel adresuje mužům: „Muži, milujte manželky, jako i Kristus miluje Církev a sebe samého vydal za ni“ (Ef 5, 25). Nejde tedy o svévolnou podobu lásky: pro muže má být vzorem láska, jakou Kristus miluje Církev, a Kristus se za Církev obětoval a zemřel na kříži.

Aktualizace těchto slov na dnešní dobu zní: pečlivým a milujícím manželem a otcem je ten muž, který se obětuje pro rodinu, a navzdory pokušením, které mu prostředí nejednou přináší, věrně miluje svou manželku a děti.

Posvěcovat, nezneuct'ovat

V našem nazírání na manželství a rodinu třeba zdůraznit i nadpřirozený rozměr vztahu muže a ženy i vztahu mezi rodiči a dětmi.

Manžel má vidět a chápat svůj úkol i se zřetelem na spásu manželky a dětí a opačně. Manželé se mají navzájem milovat takovým způsobem, aby se posvěcovali, ne odcizovali nebo zneuct'ovali. Vzorem jim je Kristus, který Církev, svou nevěstu, přivádí ke spáse. Fyzické nebo psychické násilí v rodině – na manželce nebo dětech – je hrubým zneuctěním této posvátnosti; nedá se ničím ospravedlnit z lidského ani z křesťanského pohledu.

Závěrečné vyjádření shrnu do následujících tří povzbuzení.

1. Manželství a rodina představují nejmenší podobu Církve - „domácí církev“. Ať nás to vede nejen k tomu, abychom se snažili zajistit rodinu ekonomicky a sociálně, ale

i k poslání vzájemně se posvěcovat.

2. Manželství je více než jen přirozená instituce; při uvažování o něm nestačí mluvit jen o sympatii, emoci a přitažlivosti. Je to smlouva, kterou člověk přebírá na sebe závazky, čímž zároveň ukazuje svou velikost; jen zbabělci utíkají před zodpovědností a hledají si laciné výmluvy.

3. Láska není jen rozhodnutím na začátku – projevuje se věrností během celého života. Jde o náročné poslání, ale Bůh ve svátosti manželství slibuje, že manželské partnery neopustí, bude jim žehnat, dokonce se stane součástí jejich manželství a rodiny.

(podle KN)

Co dělat při podezření na neplatnost manželství

V případě podezření, že manželství bylo uzavřeno neplatně, se provede zvláštní soudní proces. Civilní rozvod však neruší platně uzavřené svátostné manželství. Církev se v současnosti snaží o důkladnou přípravu snoubenců na přijetí svátosti manželství.

Vážená redakce,

bydlím na sídlišti a zdá se mi, že na něm žije více rozbitých rodin a osamělých lidí než manželských párů a uspořádaných kompletních rodin. Pokud jistou dobu po sňatku nastanou mezi manžely neshody, ihned hledají důvody k rozvodu. Kdy může Církev vyhlásit neplatnost manželství a jaký je její pohled na vysokou rozvodovost? Děkuji.

Andrea

Milá Andreo,

jestliže strany nabudou podezření, že jejich manželství bylo uzavřeno neplatně, mohou se obrátit na příslušný církevní soud se žádostí o vyhlášení neplatnosti manželství. V takovém případě je úkolem příslušného církevního soudu zahájit zkoumání podle norem, které předepisuje kánonické právo. Zkoumání probíhá formou zvláštního soudního procesu. Jeho specifičnost spočívá v tom, že sporová kontroverze není mezi dvěma manželskými stranami, jak by se čekalo. V tomto procesu jsou obě manželské strany jednou – touž – stranou sporu. Na druhé sporové straně stojí manželský svazek, který strany obžalovávají, že nevznikl. Úkolem soudců je dokázat, zda mají pravdu strany, které tvrdí, že manželský svazek nevznikl.

Manželé se obvykle začnou zamýšlet nad tím, že jejich manželství mohlo být uzavřeno neplatně, až když chtějí podruhé uzavřít manželství s jiným člověkem a dozví se, že to před Církví není možné. Rozvod však neruší před Církví platné uzavřené manželské svazek – ten trvá dál a manžel/manželka nemohou slavit nové manželství s jinou osobou, neboť jsou vázáni prvním, stále existujícím manželským svazkem. Stává se, že i když se osoba obrátí na církevní soud s žádostí o vyhlášení neplatnosti manželství, neplatnost se nedokáže, což znamená, že nemůže slavit nové manželství.

Pokud se strany přesto rozhodly znovu civilně seždat, ocitají se v situaci, kdy nemohou přistupovat ke svaté zpovědi a ke svatému přijímání – žijí totiž spolu jako manželé, ve skutečnosti však manželé nejsou.

Co v takovém případě? Církev těmto osobám pomáhá, nepřestává mít o ně starost. Zve je využívat ta duchovní dobra, která mohou přijímat i nadále, jako je účast na mši svaté, duchovní svaté přijímání, modlitba, čtení Božího slova a podobné. Tato duchovní dobra je mohou posílit v překonávání životních obtíží.

Když sledujeme dění ve společnosti, můžeme, bohužel, konstatovat, že rozvodovost manželství narůstá. Vysoké procento rozvodů na počet uzavřených manželství zahrnuje mezi rozvedenými i manželství uzavřená věřícími stranami. Tato situace odhaluje lidskou slabost a hlubokou ránu na těle církevního společenství. Je třeba proto věnovat zvýšenou pozornost zodpovědné přípravě na manželství, a to nejen ze strany kněží, kteří organizují bezprostřední přípravu snoubenců. Již v rodině by se měly děti a dospívající mladí lidé formovat tak, aby byly schopny zodpovědně rozlišit, k jakému životu je Bůh povolává, a pokud cítí povolány do manželství, aby

si uměly zodpovědně vybrat budoucího manželského partnera. V neposlední řadě by se v rodině měly naučit i žít pro druhé, což je opakem egoismu.

Naše doba potřebuje hodně živých příkladů, které hovoří o tom, že je možné vytrvat v harmonickém manželství během celého života. Dlouholetá manželství jsou důkazem a inspirací, stejně jako i po dlouhých letech společného života lze chápat manželství jako zdroj milosti a cestu vzájemného posvěcování. Není lepší formace pro děti, jsou-li svědky takového života svých rodičů.

(podle KN)

Nulita manželství – o jakou legislativní úpravu jde

Čtenář Igor poslal do redakce otázku zaměřenou na reformu procesu na církevních soudech, které mohou uznat neplatnost manželství. Zajímalo ho, o jakou novou legislativní změnu jde a jak se to odrazí v praxi.

Milý Igore,

ano, opravdu papež František podepsal dva apoštolské listy vydané ve formě motu proprio (z vlastního popudu). Jeden se jmenuje Dobrotivý Soudce Pán Ježíš (lat. *Mitis Iudex Dominus Iesus*) a týká se reformy procesu manželské nulity v Kodexu kanonického práva (CIC, lat. *Codex iuris canonici*, vztahuje se na Římsko-katolickou církev) a druhý Dobrotivý a milosrdný Ježíš (lat. *Mitis et Misericors Iesus*) a vztahuje se na reformu procesu manželské nulity v Kodexu kánonů východních církví (vztahuje se na východní katolické církve). Oba apoštolské listy byly zveřejněny již na svátek Narození Panny Marie 8. září 2015 na tiskové konferenci ve Vatikánu. Z listů vyplývá, že účinnost reformy nastala od 8. prosince 2015, na slavnost Neposkvrněného početí Panny Marie.

Vaše první otázka směřuje k tomu, o jakou novou legislativní změnu jde. Zřejmě máte na mysli, jakou právní sílu má tato úprava. Procesy manželské nulity upravil sv. Jan Pavel II. v CIC z roku 1983. Tato úprava měla sílu zákona ve smyslu kánonů 7-23 CIC. V roce 2005 Papežská rada pro legislativní texty vydala k procesu manželské nulity i instrukci pod názvem *Dignitas connubii* (Důstojnost manželství),

kteřá vřak byla instrukcí ve smyslu kánonu 34 CIC, čili neměla sílu zákona, pokud to řeknu zjednoduřeně. Právní úprava procesu manřelské nulity papeře Frantiřka z 15. srpna vřak upravuje kánony kodexů, čili má sílu zákona. To znamená, ře od 8. prosince 2015 platí zákonné úpravy papeře Frantiřka a ztratily účinnost upravené zákonné předpisy sv. Jana Pavla II.

V této souvislosti chci uvést jeřtě dvě zásadní poznámky:

1. legislativní úprava papeře Frantiřka se týká jen procesu manřelské nulity, při kterém se zkoumá soudní cestou, zda v okamřiku sňatku manřelství mezi mužem a ženou vzniklo nebo nevzniklo;
2. osvobodit od dodřžování těchto legislativních úprav nemůře ani diecézní biskup, ani konference biskupů, nýbrř pouze Apořtolská stolice, Nejvyšří tribunál apořtolské signatury (srov. kánon 87 ř 1 KKP).

Druhá vaře otázka směřuje k tomu, jak se tyto úpravy odrazí v praxi. Pokud bych měl na to odpovědět velmi zjednoduřeně, zasáhne to radikálně do práce církevních soudů, které prostřednictvím kanonicko-právního procesu zkoumají (ne)platnost manřelství. Z úprav papeře Frantiřka zmíním alespoň dvě, které považuji za zásadní:

1) Vykonatelnost rozsudku bude možná, za jistých okolností, již po prvním rozsudku, kterým se manřelství prohlásí církevním soudem za neplatné (Mitis Iudex, kánon 1679). Dosud podle CIC z roku 1983 se vyřadovaly dva shodné rozsudky neplatnosti manřelství (CIC, kánon 1682). Znamená to, ře zatímco dosud bylo vykonatelnosti rozsudku dosařeno až u soudu druhé nebo až třetí instance, od nynějška to bude možné již u soudu první instance.

Pokud to promítneme do časových lhůt, zákonem stanovená časová lhůta pro první instanci je jeden rok, pro druhou a vyšří instanci půl roku, ale někdy to trvalo i děle. Některé případy trvaly čtyři až deset let. Podle úpravy papeře Frantiřka by to nemělo trvat děle než jeden rok a vykonatelnost rozsudku, kterým se prohlásí manřelství za neplatné, znamená, ře strany se mohou opět sezdát v kostele církevním obřadem slavení manřelství. Toto zkrácení procesu manřelské nulity vřak bude vyřadovat zvýšené nároky na odbornou způsobilost a připravenost církevního soudce a personálu církevního soudu.

2. Zkrácené soudní řízení (Mitis Iudex, kánony 1683-1687). Prostřednictvím tohoto řízení, kterému má předsedat diecézní biskup, by se mohlo dosáhnout rozsudku neplatnosti manřelství za pouhých 30 dnů. Toto zkrácené řízení je možné pouze tehdy, když je zjevně již v žalobě, ře je vysoce pravděpodobné, ře manřelství je neplatné. Důkazy se soudu předloží na jediném zasedání a diecézní biskup vynese rozsudek do 30 dnů. Pak se jeřtě 15 dnů čeká, jestli někdo rozsudek nenapadne na druhé instanci. Pokud soudce druhé instance uvidí, ře apelace pouze prodluřuje

proces, může ji dekretem zamítnout. Při zkráceném jednání se kladou vysoké nároky na odbornou připravenost personálu církevního soudu, ale i na odbornou kanonicko-právní znalost farářů, kteří mají pomoci svým věřícím kvalitně připravit žalobu, kterou napadnou platnost svého manželství u církevního soudu.

Na závěr vám chci poděkovat za tuto vaši otázku, neboť jde opravdu o důležité legislativní změny v procesu manželské nulity. Vyjadřuji i své osobní přesvědčení, že toto je dar papeže Františka manželům a rodinám k Roku milosrdenství. Ať rozvedení a znovu sezdání manželé opět vstoupí do kostelů a najdou odvahu přicházet na bohoslužby a opět se smířit s Kristem a Církví.

Ať najdou odvahu oslovit i své kněze, aby jim pomohli napsat žalobu k církevnímu soudu, aby se přezkoumala platnost jejich manželství. A faráři ať tyto věřící s láskou přijmou a pomohou jim. Nikdo však předem nemůže dát záruky, že jejich manželství bude prohlášeno za neplatné, ale doporučuje se pokusit se o to. Vždyť jde o velkou a důležitou věc – smíření s Kristem a Církví. Neboť člověk může v životě pochybit, to však ještě neznamená, že má rezignovat a přestat hledat cesty smíření. A služebníci Církve jsou zde na to, aby věřící přijímali a s láskou a porozuměním jim pomáhali.

(podle KN)

Biblické drobečky

Slovní spojení, která se z Bible dostala do našeho jazyka

Dát se na pokání

Pokání je stav, kdy člověk dokáže litovat svých hříchů, přešlapů a zanedbání a má v sobě ukotvené pevné rozhodnutí polepšit se a napravit, co se ještě dá. Čili škodu, nebo újmu na pověsti, v jakékoli formě či podobě, se snaží uvést do původního stavu, na skutečnost, kterou člověk změnil svým nerozvážným chováním.

Pokud někdo řekne, že se dal na pokání, pak tím chce říci, že uznává své chyby a nedostatky a že se jim chce v budoucnu vyhnout, respektive, že již zmíněné chyby a nedostatky nechce více opakovat.

Pokání je první, nebo jinak řečeno jedna ze základních duchovních skutečností, které Pán Ježíš zdůrazňuje při svém veřejném působení. Podle evangelia je to téma prvního Ježíšova kázání:

„Čiňte pokání, neboť se přiblížilo nebeské království“ (Mt 4,17), nebo u evangelisty Marka: „Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Kajte se a věřte evangeliu“ (Mk 1,15).

Řecký výraz pro pokání „metanoia“ znamená základní změnu životního zaměření, změnu smýšlení, změnu životních postojů.

Hebrejské slovo pro pokání „tešuva“ zase znamená návrat (nazpět) k nebeskému Otci, což je vlastně poetické vyjádření změny smýšlení, uvažování a základního nasměrování životních hodnot člověka.

Pouštní prorok Jan Křtitel kázal podobně a lidé se ho zeptali, co konkrétně mají dělat. Jan jim odpověděl, aby ten, kdo má dvoje šaty, jedny dal tomu, který nemá žádné. Celníky napomínal, aby nevymáhali od lidí více, než jim nařídila státní vrchnost, vojákům zase řekl, aby nikoho nevydírali.

Člověk, který se dává na pokání, touží po nápravě svého vlastního životního nasměrování. Čili chce začít psát nový životní příběh, novou etapu svého vlastního života.

Pán Bůh tento nový začátek člověku umožňuje. Ježíšův miláček z apoštolů svatý evangelista Jan ve svém Prvním listě napsal: „Pokud vyznáváme své hříchy, on (Bůh) je věrný a spravedlivý: odpustí nám naše hříchy a očistí nás od každé nepravosti“ (1 Jn 1,9). Pokání člověka otevírá nové životní horizonty a perspektivy.

Avšak toužíme opravdu po změně životních hodnot a změně nasměrování našeho života?

Nepoužíváme tento výraz pouze tehdy, když manipulujeme se svými nejbližšími a slibujeme jim, že se změníme a polepšíme, ale v praxi to zůstane pouze u slov a slibů?

(podle Růženc)

Zadáno pro ženy

Když připravuješ děti na přijetí svátosti...

Služebnice Boží Karolína Bellandi Paladini

Karolína se narodila v Itálii u roku 1895. Spolu s manželem nikdy neměli děti, ale Karolína si našla jedinečný způsob, jak sloužit dětem ve svém okolí. V pozdějších letech života pracovala, aby mohla finančně podporovat klášterní řeholní sestry, i když sama byla chudá. 18. října 2001 byl zahájen proces její kanonizace.

Učíš-li náboženství nebo se ze všech sil snažíš vést k víře své vlastní děti, je jednoduché zlehčovat tuto službu a považovat ji za drobnost. Možná si říkáš: Vždyť jsou to přece moje děti... a věnuji tomu jen pár hodin týdně...

Když se začneme domnívat, že práce související s výchovou dětí ve víře není nic velkého, vzpomeňme si, že Církev se chystá prohlásit za svatou Karolínu, jejíž službou bylo připravit děti na slavnost prvního přijetí Eucharistie.

Karolína neměla vlastní děti, ale zasvětila svůj život službě prvopřijímajícím. Spolu se svými následovníky se starala o to, aby děti učily a připravovaly ke svátosti místní kněží. Karolínini spolupracovníci zajišťovali i to, aby každé dítě mělo na slavnost přiměřené oblečení a připravovali jim slavnostní pohoštění. Odhaduje se, že za celá léta Karolína tímto způsobem pomohla slavit svátost prvního svatého přijímání dvaceti tisícům dětí. I když sama žádné peníze neměla, vždy našla dostatek milodarů v "Ježíšově bance", jak těmto prostředkům říkala.

Rozjímání nad Karolíninou službou lásky nás může naučit, jak bychom měli přistupovat k přípravě našich dětí ke svátostem: pečlivě, se zájmem a důvěrou, že Bůh nám i jim poskytne, co je třeba. Čas, který věnujeme tomuto nejdůležitějšímu úkolu, může v našich dětech zapálit víru na celý život.

*Zasvěcuj dítě do jeho cesty - nesejde z ní, ani když zestárne.
Přís 22,6*

Svatá Karolino,
prosím, vypros mi pomoc a trpělivost,
když připravuji své děti ke svátostem
a vzdělávám je v otázkách víry.

Dar lásky pro rodiče

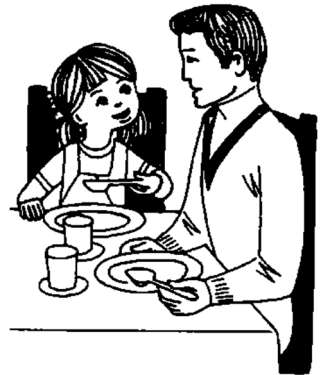
29. kapitola *Láska poslouchá*

Otče, děkuji ti, že jsi mě vyslyšel. Já vím, že mě vždycky slyšíš... (Jan 11,41-42)

Mají vaše děti pocit, že jim rozumíte? Víte, jaké starosti právě prožívají? Těší vás, když vám vyprávějí o svých nejhlubších touhách a největších obavách? Dokážou se vám svěřit se svými tajemstvími?

Pro děti je důležité pravidelně zažívat chvíle, kdy jim rodiče cíleně věnují svou pozornost. Pozorné poslouchání bez zbytečného přerušování jim připomíná, že otci a mámě na nich skutečné záleží.

Prokazování rodičovské pozornosti je vzácné umění, které by si měl osvojit každý milující rodič. V tomto přetechnizovaném věku musíme často

dělat více věcí najednou. Pokud chceme pozorně poslouchat, musíme se zastavit a soustředit pouze na jednu myšlenkovou nit. Je třeba vypnout televizor a odložit sluchátka, počítač a mobilní telefony. Uklidnit ruce, usmát se, připravit uši na poslouchání a hlavu na chápavé přikývnutí. Musíme lásce dovolit, aby nás vyrušila z naší neustálé zaneprázdněnosti a pozvala opatrně a naplno vstoupit do světa našich dětí.

Každý touží prožívat důvěrný vztah s jiným člověkem, „být poznán a milován“. Říká se, že důvěrně poznat je totéž, jak hledět druhému do duše, neboť to se opravdu děje, když se s někým dělíme o nejhlubší i nejtemnější tajemství. Když člověk cítí, že se může svobodně přiznat k čemukoliv, a že ho ten druhý i přesto a i v takové zranitelné pozici přijímá a má rád, jejich vzájemný vztah se stává hlubším a krásnějším. A naopak, člověk, kterého nikdo pořádně nezná a nemiluje takového, jaký je, se neustále cítí osaměle.

Často se stává, že děti, ale zejména mládež, před svými rodiči skrývají a tají, co prožívají v hloubce srdce. Necítí ze strany rodičů dostačující zájem, aby se o to podělili. Nebo možná mají strach, že je budou rodiče ignorovat či se jim vysmějí, pokud se jim svěří se svými pocity, potřebami a zájmy. Ale Bůh rodiče pověřil, aby dětem i v této oblasti prokazovali lásku.

A proto důvěrný rozhovor a naslouchání dětem jsou v mozaice rodičovství nesmírně důležité. Vaše ochota poslouchat vytváří bezpečný prostor, ve kterém vám dítě může bez obav poodhalit svou duši.

Většina rozhovorů obvykle začíná běžnými věcmi. Děti se dělí o své dětské a často nepodstatné záležitosti; co viděli v televizi, co udělal spolužák nebo básní o svých nejnovějších a nejoblíbenějších zábavách. Pokud své dítě při vysvětlování těchto povrchnějších věcí ignorujete nebo k němu přistupujete lhostejně, pravděpodobně se nebude cítit v bezpečí a nedovolí vám nahlédnout do hlubších vod svého nitra. Co je v očích vašich dětí důležité, to by mělo být důležité i pro vás. Pokud je berete vážně, zajímáte se o ně a milujete je, budou se s vámi ochotněji dělit o své hlubší potřeby, pocity i starosti.

Ať s nimi hovoříte v autě, po telefonu, nebo v objetí, vaším úkolem je poslouchat se zájmem a láskou s čím se chtějí svěřit. Možná budou mluvit úplně od věci. Mohou být zaslepené nebo plné emocí. Možná je budete muset i pokárat. Ale nejprve jim věnujte soustředěnou pozornost, s pochopením zopakujte, co řekli, aby cítili, že jim rozumíte. Pokud zjistí, že je chápete a že

vám záleží na tom, co právě řekli, budou vám více důvěřovat a ocení vaši radu či vyjádřené obavy.

Naopak zatrpknutí a vzpurní teenageři mají často pocit, že jejich rodiče si na ně nedokážou najít čas, aby je poslouchali nebo pochopili. „Dobrý názor si získává přízeň“ (Přís 13,15), a proto by si rodiče měli často povídat se svými dětmi, aby jejich srdce spojovalo stále silnější pouto.

Pravdou je, že čas a energie potřebné k poslouchání jsou *obětí* lásky, ale touha získat si srdce dítěte z ní činí velmi výhodnou investici.

Někdy je pro nás výzvou dávat dětem najevo, že nás opravdu zajímá, co si myslí. Tehdy musíme v rámci poslouchání i hodně mluvit a jemně sondovat. Ale láska nám i k tomu dá dostatek trpělivosti.

„Zdá se mi, že se ve tvém životě za poslední dobu semlelo mnoho věcí.“

„Nevím, jestli správně rozumím tomu, co jsi mi řekl/a.“ „Vidím, že se trápíš.“

Čas, kdy láska poslouchá, by neměl vypadat jako policejní výslech či telefonický hovor na zákaznické lince. Rovněž do něj nepatří urychlené závěry a okamžitá řešení. Stačí jen s láskou poslouchat, upřímně se zajímat a projevit pochopení.

Poslouchání zároveň připravuje děti na to, aby si jednoho dne prostřednictvím modlitby vytvořily důvěrný vztah s Bohem. „Když budete ke mně volat, když přijдете a budete se ke mně modlit,“ říká, „slyším vás“ (Jer 29, 12). „Pokud se však někomu z vás nedostává moudrosti, ať prosí Boha, který dává štědrě a bez výčitek, a dostane ji“ (Jk 1,5).

Ježíš postavil svůj argument v prospěch modlitby na tom, jak rodiče s láskou reagují na potřeby svých dětí. „Kdo z vás je takový člověk, že by dal synovi kámen, když si prosí chléb, nebo že by mu dal hada, když si prosí rybu? Když tedy vy, ač jste zlí, umíte dávat dobré dary svým dětem, oč dříve dá dobré dary váš nebeský Otec tím, co ho prosí!“ (Mt 7,9-11).

Bůh nás oddaně poslouchá, když k němu voláme. Když s námi naše děti chtějí mluvit, ať jim z naší strany nezaznívá obsazovací tón. Dokážeme to? Naše děti by měly každý den prožívat v důvěře v naši lásku.

V brzké době vezměte děti jedno po druhém na společný oběd.

Dejte si předsevzetí, že většinu času budete své dítě poslouchat.

Ptejte se, po čem touží, jaké má sny, obavy a cíle.

Nezapomeňte mu zprostředkovat pocit bezpečí a vzájemného porozumění.

Středobodem vaší pozornosti má být srdce vašeho dítěte.

Když dnešní úkol splníte, odpovězte si na tyto otázky:

- ? Kam jste své děti vzali a co jste se dozvěděli?
- ? Byla to pro vás trapná nebo příjemná zkušenost?
- ? Co vám prozradila o blízkosti vašeho vztahu?
- ? Co byste ještě mohli udělat, aby bylo mezi vámi silnější pouto?

*Bůh mě však vyslyšel a popřál sluch mé modlitbě!
(Žl 66,19)*

Při plnění dnešní úloze by vám mohly pomoci „Otázky, které byste měli klást dětem“

Během společných rozhovorů s dětmi doma, nebo když spolu někam vyrazíte, vám následující otázky mohou pomoci pochopit, co vaše dítě právě prožívá a cítí. Samozřejmě, ptát se můžete na všechno, co vás zajímá, ale dbejte o to, aby se váš rozhovor odehrával v pozitivním duchu, v bezpečné a srdečné atmosféře. Snažte se mnohem více poslouchat než mluvit. „Záměry v srdci člověka jsou hluboké vody, rozumný člověk z nich čerpá“ (Přís 20, 5).

VŠEOBECNÉ OTÁZKY

- Jak se máš? Jak se ti v poslední době daří?
- Na co se v nejbližších týdnech nejvíc těšíš?
- Co se ti momentálně na životě nejvíc líbí?
- Co se ti momentálně na životě nejvíc nezamlouvá?
- Je něco, co ti způsobuje stres nebo starosti?

NADĚJE A TOUHY

- Co bys chtěl/a jednoho dne dělat?
- Jak bys chtěl/a, aby tvůj život vypadal za pět let?
- Kdyby sis mohl/a mohla vybrat jakoukoli práci, za kterou bys byl/a placený/á, jaké by bylo tvé vysněné zaměstnání?
- Pokud bys mohl/mohla strávit den s kýmkoli na světě, s kým by to bylo a proč?
- Co by tě opravdu velmi potěšilo, kdyby ti někdo daroval?
- Kdybys měl/a milion eur, co bys s nimi udělal/a?

LÁSKA

- Kdy v minulosti jsi opravdu cítil/a, že tě mám rád/a?
- Co bych pro tebe mohl/a učinit z lásky?
- Která z následujících věcí by tě nejvíc potěšila?
 1. Kdybych tě objal/a a chvíli ti škrábal/a záda.
 2. Kdybychom si spolu sedli a povídali si, o čem bys chtěl/a.
 3. Kdyby ti někdo pomohl při práci, na které ti záleží.
 4. Kdyby tě někdo povzbudil a řekl ti, co se mu na tobě líbí.
 5. Kdybys dostal/a pěkný dárek.

RODIČOVSTVÍ

- Které tři věci se ti na mně jako rodiči líbí?
- Co myslíš, v čem bych se měl/a změnit, abych byl/a lepším rodičem?
- Co bys chtěl/a jednoho dne, když budeš mít vlastní děti, dělat jinak, než dělám já?
- Jaká slova bys ode mě chtěl/a slyšet častěji?
- Ublížil/a nebo ukřivdil/a jsem ti nějak? Hněváš se na mě pro něco?
- Chtěl/a by ses mě něco zeptat? Trápí tě něco? V čem se mám za tebe modlit?

DŮVĚRNOST

- Jsi momentálně se svým životem spokojen/á?
- Jsi rád, že máš takovou rodinu, jakou máš? Jsi rád, že jsi takový, jaký/á jsi?

- O čem jsi v poslední době nejvíce přemýšlel/a?
- S kým si ti nejlépe povídá? S kým se cítíš nejlépe a proč?

OTÁZKY, KTERÉ BYSTE MĚLI DĚTEM KLÁST

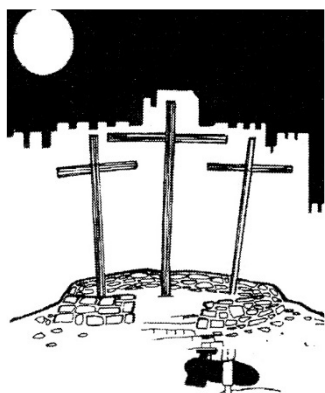
- Ublížil ti někdy někdo tak, že jsi mu/její nedokázal/a odpustit?
- Kdyby ses mohl/a mohla vrátit v době, které věci bys udělal/a jinak?
- Je něco, co se mi bojíš říct, protože nevíš, jak zareaguji?
- Jak prožíváš svůj vztah s Bohem?
- Co myslíš, jaké rozhodnutí, které od tebe Bůh očekává, by měl/a v nejbližším období učinit?

Nabídněte dítěti své povzbuzení a buďte ochotni poslouchat. Dejte pozor, aby se z rozhovoru nestala hádka nebo příležitost ke kritizování. Ať je to čas, kdy se vaše dítě bude moct vypovídat.

*Své ovce znej na první pohled, své srdce věnuj svému stádu.
(Přís 27, 23)*

Pár slov pro mladé

3. Víra a vstup do nového tisíciletí

Světové statistiky uvádějí, že na počátku třetího tisíciletí žije na Zemi více než šest miliard lidí.

Z nich jsou skoro 2 miliardy křesťanů.

Katolíků je 1,1 miliarda.

Muslimů je asi 1,2 miliarda.

Hinduistů je přibližně 820 milionů.

Buddhismus má v současnosti 360 milionů.

K ateismu se hlásí jen asi 150 milionů lidí.

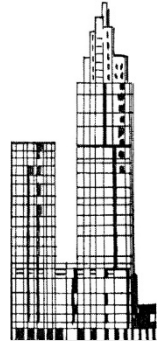
Odhaduje se, že v roce 2025 bude kolem 1,8 miliardy muslimů a 2, 6 miliard křesťanů. (Podle agentury Fides)

Co to je za lidi?

Jací jsou ti věřící? Co to znamená věřit v Boha? Proč je dobré věřit? Vyplatí se to? Co z toho mám?

To jsou běžné otázky nevěřícího člověka na začátku třetího tisíciletí.

Zdá se, že i on cítí, že „cosi – kdosi – kdesi“ musí být, ale osobní zkušenost s vírou nemá. Ale i věřící si často víru vysvětlují po svém. Zkusme vnést trochu světla do těchto otázek.

Jak vzniká víra v Boha?

Vznik víry „jde“ cestou komunikace. A komunikace mezi Bohem a člověkem má svá pravidla.

První zní:

Pán začíná vždy první. On oslovuje, dává výzvu, která může mít různé podoby. Dotkne se nás krásou, radostí, vnuknutím, probudí touhu... Jde o tisíc podob jedné lásky.

Druhé pravidlo je:

Pokud člověk odpoví, vzniká vzájemná komunikace. Ta může pokračovat a v člověku vzniká zkušenost s Pánem. **Člověk mu začíná věřit.**

Výjimka z pravidla

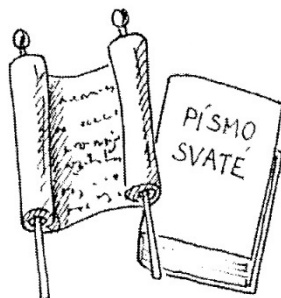
Někdy je tento proces pro člověka složitý, neboť nedokáže dešifrovat všechna poselství od Pána. Má v sobě různé předsudky, návyky, nechápe bolest, utrpení,...

Všechno může bránit přijmout víru, že Bůh je a že je milující Otec. Ale pokud člověk jde za pravdou, jistě Pána Boha potká.

Může se to říci i takto

Víra v Boha je svobodná odpověď člověka Bohu, který se mu zjevuje.

Víra v Boha je přesvědčení, že vše, co nám Bůh řekl a zjevil, a co nám svatá Církev předkládá, je pravda.

Smysl života

Víra dává našemu životu smysl. (Vždyť jinak ti život končí smrtí. Nechceš víc? Já ano.)

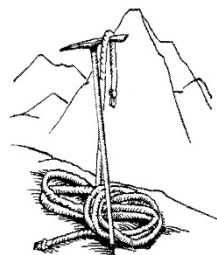
Víra přináší radost z toho, že kromě toho, čeho se můžeš dotknout, **existuje ještě něco jiného, nesmírně krásného.** Je to taková perspektiva, že se vyplatí zavýsknout „Ó, hóó, hóóó...!“

Sáhnout na to nejkrásnější

Víra nám dává možnost sáhnout na to nejkrásnější, co existuje. Přenáší do nás nebe, a nás do věčnosti. **Víra je i cesta, jak se k této kráse dostat.** Stačí?

Přidáme pár myšlenek.

O tom, jaký je rozdíl mezi vírou a vírou v Pána. Na světě není člověk, který by nevěřil. Chceš se se mnou hádat? Nuže dobrá! Byl jsi na Mont Everestu? Ne? A věříš, že existuje? Věříš? Pokud ano, tak jsi věřící. Ale... **Ale ještě nemusíš věřit v Pána Boha.**

Blažení ti, kteří neviděli a uvěřili

Přestože jsi žulový štít, a ani jsi Boha neviděl, přece jsou zde lidé, známky, zprávy o tom, **že „obě skutečnosti“ existují.**

Ty první, kteří o tom svědčí, nazýváme „**horolezci**“, ty druhé „**světci**“, nebo i opravdoví „**věřící**“.

Když zavřu oči, vidím tě?

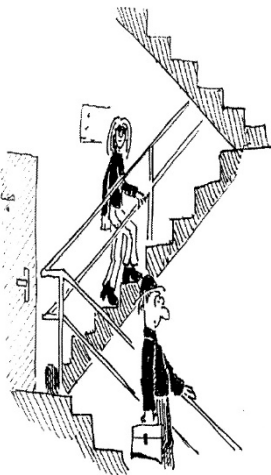
Víra je přesvědčení sebe sama o nějaké skutečnosti, že je pravdivá. Že to tak je! Víra je také život podle tohoto přesvědčení.

Víra v Boha je Boží dar, který mě přivádí do vztahu s Bohem. Dává člověku normy chování se Ty se projevují zejména láskou.

Cesta ke kořenům

Jde o aktivitu, ve které zjistíš, jaký je tvůj vnitřní stav. Dopřej si při tom klid, Pusť si dobrou hudbu a pomalu si přečti následující výroky.

Mluví o postojích, které mohou být i ve tvém životním přesvědčení, Mluví o „stupních a síle tvé víry“. Najdi se, kde stojíš a jaký další krok máš udělat. Ale pamatuj, že to může pomoci i druhým. Budeš vědět, kde jsou, co máš pro ně dělat.

„Věroměr“ nebo: „síla od 1 do 7“

1. stupeň – „Ateisté“

První „předstupeň“ víry je charakterizován výroky: „Já jsem nevěřící, já Pána Boha nepotřebuji. Ať se mi ukáže, pokud existuje... Kdyby byl, nedopustil by války...“

Toto a podobné tvrdí lidé, kterým říkáme, že jsou „ateisté“.

Těch však na této zeměkouli není nejvíc. Patříš mezi ně?

2. stupeň – „Něcisté“

„Něco asi musí být...“ To tvrdí jiní, a ty můžeme nazvat „Něcisty“, nebo i věčnými „pochybovači“. Rozpačitě kroutí hlavou a kývají rameny. Mnohé věci si neumějí vysvětlit. Ale párkrát už cítili, že kolem nich se děje cosi nevysvětlitelného.

Takových lidí je už mnoho. Kdyby je tak někdo posunul dopředu... Překročil jsi tento práh?

3. stupeň – „Pesimisté“

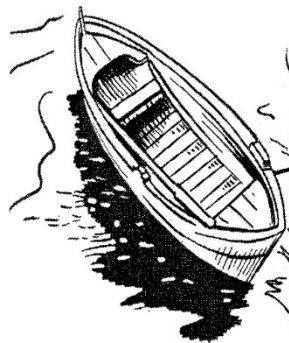
„Bůh je, ale nechal nás tak.“ Křičí přes dějiny, i dnes další – pesimisté. Pokud máš i ty podobné názory, myslíš si, že jsi už věřící? Nezlob se, ale někdo ti to jednou musí říct.

Zkusím to já: „Tvé víře chybí to podstatné – necítíš Pána osobně. A tak nemůžeš zjistit, jaký je. Nejsi opravdu věřící. Zůstal jsi stát a nejdeš vpřed.“

4. stupeň – „On je“

„Bůh přemýšlí, chce, cítí své Já. Trestá zločiny, ke zlu je přísný. Je spravedlivý soudce, ale je i dobrý...“ K takovým tvrzením se dopracovali mnozí **věřící**.

Je-li to tvůj stupeň víry v Pána Boha, nespokoj se s tím, ale pojď dál. Ještě je kam stoupat. Musíš se přesvědčit, že Bůh je především Láska.

5. stupeň – Bůh je Otec

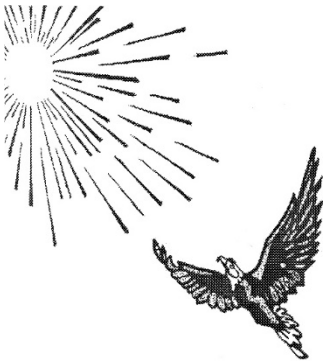
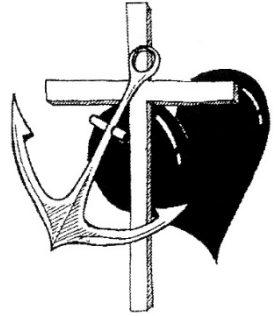
„Bůh je fantastický Otec, můžu si s Ním popovídat, miluje mě, připravil mi nebe...“

Pokud to v duši cítíš, gratuluji ti. Tvůj obraz o Bohu je nádherný. Už, už se Ho **dotýkáš**, ale to stále nestačí. Jdi dál!

6. stupeň – „Už nežiji já, ale...“

„Bože, dělej se mnou, co chceš, úplně se ti odevzdávám, věřím ti, ať se stane tvoje vůle...“ I tehdy, když se mi stane úraz, když mi vyhoří dům, když se mi narodí postižené dítě...

Tady se víra mění na důvěru. Je živá. Přesvědčení o Bohu je plné lásky. Důvěrou člověka při takovém vztahu nic neatřese. Posiluje ji naděje a láska. V takovém stavu řekl svatý Pavel: „Už nežiji já, ale Kristus ve mně.“ To je vrchol víry.

7. stupeň – Být Božím dítětem

A co dál? Dá se kráčet na této špici. „Vrchol“ víry je však stále Pánem „zvětšován“, protože Pán pošle nové a nové zkoušky. Proč to dělá?

Protože chce, abys vnitřně rostl. Abys byl vznešenější, plnější důvěry a lásky. Abys zvládal věci s „Boží mocí“. Tak se stáváš **jeho dítětem**.

A nuda je pryč. Máš „super“ **program** na celý život.

Rozhovor otce a syna

Syn se vrátil z války a otec nevycházel z údivu, jaký přišel změněný. Byl nadutý, sebejistý, bez chuti do práce.

„Tak nám řekni Karle, jak se ti na té válce dařilo?“

„Otče, ledasčemu jsem se naučil. Odhodil jsem všelijaké předsudky, které jsem předtím doma pochytil. Naučili mě používat rozum,“ hrdě prohlásil syn.

Otci šklublo pravým okem. Ale ovládl se a z úst mu vyšlo: „Hm, hm...“

„I to jsem pochopil, že víra v Boha je jen pro ženy a slabochy.“

„No když jsi mi přišel tak moudrý, zkus mi říct, proč je moře slané.“

Syn pokrčil rameny.

„Cože, nevíš...? Protože kdyby bylo tak mnoho sladké vody pohromadě, zasmrádla by, a kdo by to tu vydržel?“

Karel vůbec nevěděl, kam to otec míří. Ale ten pokračoval:

„A na co je vítr, to bys mi uměl říct?“

„O co ti jde, otče?“ znervózněl mládenec. „Nevím...“

„No vidíš. Kdyby nebylo větru, sůl v mořské vodě by se usadila na dně a zase bychom zde měli smradlavku. A co jsi ty, můj synu, úplně zblbnul? Nevidíš, jak to tady všechno do sebe zapadá? Že to tady kdosi řídí, jen abychom žili? A ty přijdeš s názorem, že Bůh není? Popravdě, nezmoudřel jsi, ale kdosi tě řádně zblbnul.“

Byl to takový „náš“ rozhovor

Ale obsahoval důležitý vzkaz: „Člověk může přijít k přesvědčení, že Bůh existuje, i cestou rozumového hledání.“

Je však i cesta ztráty víry v Boha. **Začíná prohřešením se proti lásce, pokračuje ztrátou naděje a končí u ztráty víry.**

Pod pokličkou v papežské kuchyni

Dnes budeme hovořit o papeži, který reformoval Církev na Tridentuském koncilu a jehož zvolení vyvolalo v Římě malé zemětřesení, protože zrušil zábavy a hostiny, které byly připraveny k oslavě jeho nástupu na Petrův stolec.

Pius V. (* 17. 1. 1504, Bosco Marengo – † 11. 5. 1572, Řím)

Vlastním jménem Anton Michal Ghislieri se narodil 17. ledna 1504 v Piemontu. Rodina nebyla bohatá, takže byl naučen pomáhat a až do svých 14 let pracoval jako pastýř. V tomto věku vstoupil k dominikánům a tehdy začala jeho výjimečná cesta v Katolické církvi. Na kněze byl vysvěcen v roce 1528. Biskupem se stal roku 1556, za kardinála a generálního inkvizitora byl jmenován roku 1557. Za papeže byl zvolen 7. ledna 1566 hlasy 49 kardinálů. Pius V. vpadl do tehdy oslavujícího a blahobytného Říma jako blesk z jasného nebe. Finance určené na oslavu jeho zvolení rozdál chudým. Žádný luxus. Na papežském dvoře nastalo zděšení. Již více žádné papežské hodování, zábavné představení. Skončilo období, kdy se kardinálská hodnost dávala jako dar příbuzným nebo přátelům intrikánům. I Římané, kteří byli na začátku fascinováni osobou nového papeže, zjistili, že pro ně skončilo období oslav a karnevalů.

Tento asketický pastýř spal jen několik hodin na drsném slavníku. Postil se nebo jedl velmi málo a i tak jen prosté jídlo. Jeho jediným „hříchem“ v jídle bylo oslí mléko, které tehdejší medicína považovala za lék na ledvinové kameny a papež z Piemontu měl s nimi problém.

Tajná kuchyně

Papež Pius V. měl však svou „tajnou kuchyni“. Vedl ji jeden z nejvýznamnějších kuchařů 16. století Bartolomeo Scappi. Svým kuchařským uměním okouznil nejen papeže, ale i tehdejší vládcy, jako Karla V. Habsburského. Právě jemu vděčíme za informace o stravovacích zvyklostech Pia V. Své kulinářské zkušenosti popsal v knize, které dal název *Dílo*. V ní se představuje jako tajný kuchař papeže Pia V. Tak se můžeme dozvědět několik receptů na papežovy oblíbené polévky. A jeden z nich najdete také v tomto článku.

Nevíme, jestli Pius V. ocenil kulinářské umění Bartolomea Scappiho. Musíme však při popisu tohoto papeže uvést věci do kontextu. Katolická církev tehdy

prožívala velmi obtížné a složité období. Můžeme to přirovnat k lodi na rozbouřeném moři a sv. Pius V. s biblickou přísností pevně uchopil do rukou její kormidlo. Vítězná bitva u Lepantu 7. října 1571, kdy byli s podporou Španělů a Benátčanů poraženi Turci, znamenala záchranu křesťanství. Pius V. tak po šesti letech a třech měsících na papežském stolci mohl zemřít (1. května 1572) spokojen. Za svatého ho prohlásil Klement XI. v květnu 1712. Recepty polévek z díla Bartolomea Scappiho nám však potvrzují obraz tohoto asketického papeže, prvního rodáka z Piemontu na Petrově stolci.

Brodo apostolorum

Název této polévky bychom mohli volně přeložit jako apoštolská polévka. Dnešní strážníci by ji označili za masový vývar s petrželkou a bylinkami. V 16. století se však zelenina považovala za jídlo pro chudé. Bartolomeo Scappi, kuchař z chudých poměrů, ji ale povýšil na jídlo pro bohaté, nabízejíc rafinované recepty, jako *Brodo apostolorum*. Ve svém receptu uváděl, že na prvním místě je třeba uvařit vývar z vepřového masa ochucený šafránem, ve kterém je pepř a skořice. V létě jste do vývaru mohli přidat angrešt a celé nezralé hrozny. Když byl vývar hotový, přidali jste do něj očištěnou a nakrájenou petrželku spolu s jinými bylinkami. Poté, co polévka zavřela, dala se pryč z ohně a ihned podávala i s kousky chleba a masem nakrájeným na kousky.

Ilustrace z kuchařské knihy Bartolomea Scappiho. Pomocníci přinášejí jídlo kardinálům na konkláve.

TRIDENTSKÝ KONCIL

Se jménem Pia V. je nerozlučně spojené období po Tridentském koncilu. Ten je v historiografii často nazýván jako protireformace a znamenal rozsáhlé změny a obnovu v Církvi. Papeži, kteří přišli po něm (1563), byli ti, na jejichž bedrech ležela tíha uskutečnění reorganizačních změn. Prvním z nich byl Pius V., který reformoval papežské úřady a kongregace. V roce 1566 vydal Katechismus

a v roce 1568 kněžský breviář. Vydání Římského misálu v roce 1570 znamenalo, že římský ritus v tridentské formě byl přijat v celé Církvi. Zajímavostí je, že s malými změnami platil až do roku 1969. Odstranily se tak mnohé místní obřady s výjimkou ambroziánského ritu v Milánské arcidiecézi a několika dalších ritů.

K nejdůležitějším praktickým rozhodnutím Tridentského koncilu patří:

- Zákaz kupování odpustků.
- Biskupům se zakázalo kumulovat funkce.
- Ke zvýšení vzdělanostní úrovně kleriků koncil nařídil zřizovat kněžské semináře.
- Definování formálních náležitostí vyžadovaných pro právoplatné uzavření svátosti manželství.

(podle KN)

Co nás čeká, dá-li dobrý Bůh

Biblické hodiny

Setkání nad biblickými texty z nedělní liturgie pokračuje ve středu 11. a 25. května po mši svaté v Pastoračním centru v Dolních Loučkách.

Pouť v Lubném

V sobotu 14. května v 10:00 hod. mše svatá.

Pouť ve Vratislávce

V sobotu 28. května. Přesný čas bude zveřejněn v ohláškách v předcházející neděli.

1. svaté přijímání v Dolních Loučkách

V neděli 29. května. Čas bude upřesněn.

Změna vyhrazena

Knižní okénko

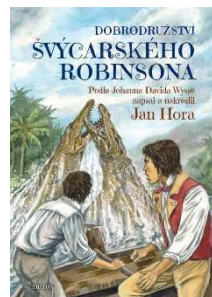
Jan Hora

Dobrodružství švýcarského Robinsona

Na konci 18. století napsal protestanský kněz Johann David Wyss pro své děti knihu Švýcarský Robinson. Současné převyprávění, které držíte v ruce, je oprostěné od dobově zdlouhavých popisů a dialogů, děj se zrychlil a tím se kniha přiblížila moderní dobrodružné literatuře. Co však zůstalo, jsou lidské hodnoty, platné tehdy stejně jako dnes.

Vydalo nakladatelství Triton

cena 284,- Kč

J. C. Ryle

Výzva pro mladé muže

Kniha volá čtenáře k tomu, aby zaujali své oprávněné místo v Božím plánu. Varuje před pýchou, honbou za rozkoší, pohrdáním opravdovou vírou a strachem z lidí, a současně jim nabízí praktické biblické rady pro zbožný život.

Vydalo nakladatelství Didasko

cena 140,- Kč

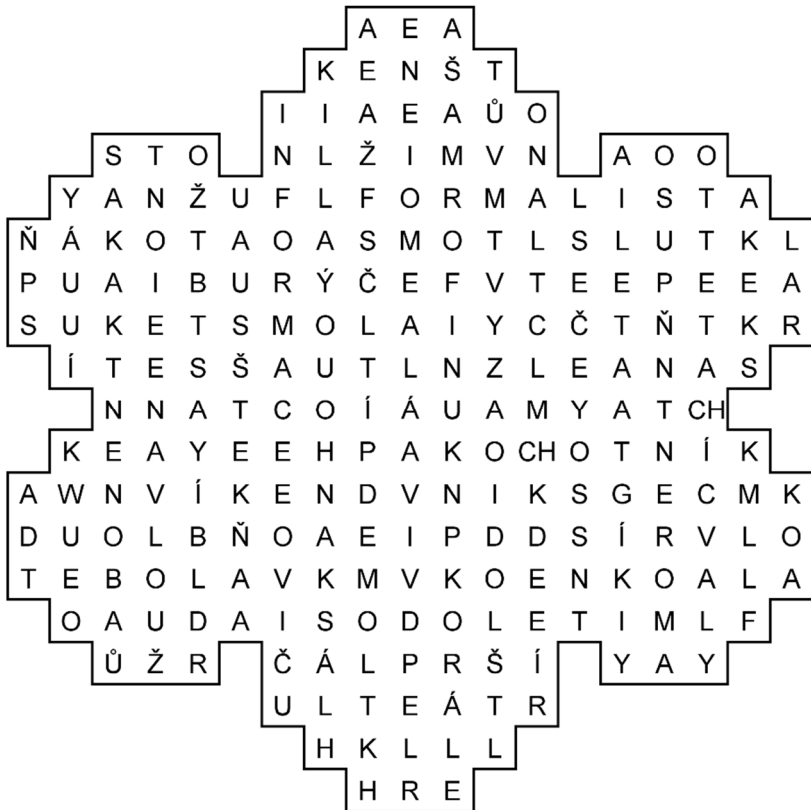
Věděli jste?

Ve Švýcarsku je ilegální vlastnit pouze jedno morče, protože jde o zvíře, které se socializuje a je náchylné k osamělosti.

(podle KN)

Květen je měsíc, který je zasvěcen Panně Marii. Ona je vlastně tím nejkrásnějším květem stvoření. Ke kterému květu, jež se rozvinul v plnosti času, kdy Bůh posláním svého Syna daroval světu nové jaro, bývá Panna Maria přirovnávána? ☺

abonentka; amor; analfabet; aster; Avar; bloud; cícha; cvaly; dolet; ebola; eluce; etyly; Evka; Fiat; formalista; hláska; hlášení; idol; indikátor; informace; iont; keks; Keňa; Kerles; keui; klamy; koala; korále; lano; letna; líheň; louž; minomet; nůše; oblí; octan; ochotník; okap; omítač; opál; osle; otká; ovce; pláč; prší; putny; rýče; saka; savana; seizmograf; setí; skin; smola; sukno; šnek; štiky; teátr; teepee; tokáň; Tomsa; tuna; učivo; unie; unifорма; vikend; vpichy; wood; žloutenka

NECHTE JE
PŘICHÁZET

Pane Ježíši, ty jsi můj Bůh
a Pán, jsi můj nejlepší
přítel. Miluji tě. Prosím tě,
přijď do mého srdce. Mám tě
rád, i když podám. Prosím tě,
pomáhej mi překonat
překážky. Přijď do mého
srdce, když půjdu k prvnímu
svatému přijímání.
Petr, 9 let

SVÁTEČNÍ DEN

Tak jsme se dočkali! Konečně nastal čas, kdy se tvé srdce stane domovem pro Pána Ježíše! Chce v něm bydlet. Když ho poprvé přijmeš, bude to slavnostní chvíle. Budou se radovat tvoji příbuzní a přátelé, ba i celé farní společenství!

Den tvého **prvního svátého přijímání** je proto tak **slavnostní**, neboť jde skutečně o velké setkání s Pánem Ježíšem. Budeš mít na sobě bílé šaty či slavnostní oblek.

Bílé a slavnostní oblečení vyjadřuje čistotu srdce. I tvé je již očištěno od hříchů ve svátosti smíření. Může do něj vstoupit Pán Ježíš. A nejen jako **HOST**, ale také jako **PÁN, BRATR a PŘÍTEL**. Chce tě doprovázet v každou chvíli tvého života. Ježíši nepřekáží všednost pracovního týdne - zato každé setkání s ním, i v tom nejobyčejnějším dni, je velkou slavností.

Po slavnosti prvního svátého přijímání půjdeš ještě mnohdy na mši svatou. Zejména v neděli a v zasvěcený svátek. Tvoje oblečení by mělo být čisté, slušné a svátečnější. I mše svatá vyžaduje přiměřený oděv.

Přifaď oblečení k dané činnosti

Pán Ježíš lidem často vyprávěl skutečný nebo vymyšlený příběh blízký jejich životu. Pomocí něho přiblížil svým posluchačům tajemství víry.

Jak se takový příběh nazývá, dozvíš se, pokud do kytičky ve váze správně doplníš jednotlivá písmena.

Přečti si **příběh o svatbě královského syna** Mt 22, 1 - 14.

Doplň odpovědi na následující otázky:

1. Čím se lišil jeden z hostů na svatební hostině od ostatních?

2. Zůstal tento člověk na hostině?

Příběh vyzdvihuje nejen důležitost svátečního oděvu, **ale zejména čistotu našeho srdce**, které by mělo být vždy připraveno přijímat Pána Ježíše. Tehdy se každý náš den může skutečně stát **svátečním**.

Neděle a každý zasvěcený svátek jsou pro věřící závazné. Tehdy třeba přijít na celou mši svatou a zasvětit tento den Bohu odpočinkem, čtením, setkáním s blízkými či návštěvou nemocného. Neděle je slavnostním dnem proto, že Pán Ježíš v neděli vstal z mrtvých.

Zasvěcené svátky

1. 1. **Matky Boží Panny Marie**

6. 1. Zjevení Páně

Nanebevstoupení Páně
= pohyblivý svátek = čtvrtek,
40 den po Velikonoční neděli

Těla Krve Páně = pohyblivý svátek
= čtvrtek po svátku Nejsvětější Trojice

29. 6. Sv. Petra a Pavla, apoštolů

15. 8. Nanebevzetí Panny Marie

1. 11. Všech svatých

8. 12. Neposkvrněného početí Panny Marie

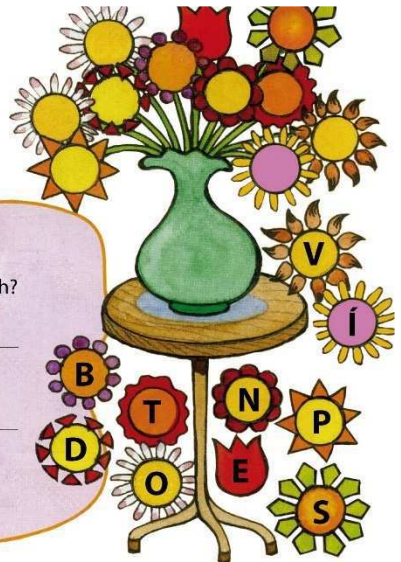
25. 12. **Narození Páně**

Ke každému svátku patří i dar. My dostáváme největší dar - Pána Ježíše, který se nám dává každý den. Na každé mši svaté můžeme i my dávat sebe a své blízké.

Napiš, který den je pro tebe největším svátkem.

Pokud si najdeš čas a přijdeš na mši svatou i jiný den v týdnu než v neděli, Pán Ježíš bude mít určitě radost.

V naší republice slavíme jako zasvěcené svátky pouze ty modře zvýrazněné, ostatní jsou vedeny jen jako "doporučené."

Něco na závěr...

Fotbalista boural a jeho duše letí do nebe. Když mu svatý Petr otevře bránu, nestačí se divit. V nebi jsou už všichni nejlepší hráči. Vtom zazvoní telefon a ze sluchátka se ozve sám pekelný Lucifer: „Svatý Petře, naše peklo vás vyzývá na fotbalový zápas!“ „Přijímám Lucifere,“ odvětlí svatý Petr a sebevědomě dodá: „Mám v nebi všechny nejlepší fotbalisty, takže nemáte žádnou šanci!“ „Ale máme,“ zlověstně se zachechtá vládce pekel. „Já mám zase všechny rozhodčí!“

Jedna anglická dáma chtěla před válkou strávit čas v letním bytě v Německu a tak napsala jednomu venkovskému učiteli. V dopise se tázala na vše i na pohodlí. Také chtěla vědět, mají-li v tom domě, kde chtěla bydlet, WC. Učitel dobře neovládal angličtinu a neznal význam té zkratky. Zeptal se starosty, ale ten taky nevěděl. Po dlouhém přemýšlení ho napadlo, že to patrně znamená Wesley Church (kostel). Proto odepsal: "WC se u nás nachází 7 mil od našeho domu, uprostřed jedlového háje v překrásné krajině. Jest otevřen 2x týdně, v úterý a ve čtvrtek. Chápu, že je to pro Vás nepřijemné, je-li to vaším zvykem chodit pravidelně, ale zajisté se přesvědčíte, že je to krásný výlet. Hodně lidí si s sebou bere oběd a zůstává tam přesčas. V létě je obvykle návštěvnost veliká a proto bych vám radil, abyste chodila brzy. Je tam 60 míst k sezení, ale pokud přijдете pozdě, je tam dost míst i k stání. Radil bych vám, abyste chodila ve čtvrtek, poněvadž je v ten den varhaní doprovod. Po celém okolí jsou slyšet i ty nejjemnější zvuky. Opatřím Vám s radostí to nejlepší místo a bude mi potěšením sedět vedle Vás."

Tři kamarádi přišli k nebeské bráně a svatý Petr se jich ptá, co by nejraději slyšeli od svých příbuzných na pohřbu:

První: „Já bych chtěl slyšet, že jsem byl skvělý doktor a dobrý otec rodiny.“

Druhý: „Já bych chtěl slyšet, že jsem byl úžasný manžel a že jsem jako policista zachránil životy mnoha lidí.“

Třetí: „Tak to já bych chtěl slyšet: 'Podívejte, vždyt' on se hýbe!'"

Chlubí se soused sousedovi. „Víš, moje žena je vynikající kuchařka!“ „Opravdu?“ „Vážně! Dokonce, když začala jezdit autem, zavařila hned motor...“

Když jsem byl malý, bál jsem se tmy. Dnes, když vidím účet za elektřinu, bojím se světla.

František Saleský,

slitováním Božím a milostí apoštolské Stolice

biskup Brněnský,

domácí praelat a přistojící trůnu Jeho Svatosti,

velebnému duchovenstvu i všem věřícím diecése Brněnské

pozdravení a požehnání ve jménu Páně!

Rozmilí v Kristu!

Sotva že Sv. Otec dne 11. května 1899 všeobecné milostivé léto na rok 1900. ohlásil, jal se již dne 25. května veškerý katolický svět pro veliké milosti jubilejního roku připravit a uzpůsobit tím, že jej vyzval a povzbudil, aby se smyslnému oznaku nekonečné lásky Ježíše Krista, jeho nejsvětějšímu srdci, neobmezené zasvětil a tímto způsobem svrchovanou jeho vládu nad námi a nade všemi lidmi vyznal a osvědčil. A my, rozmilí, s radostí jsme uposlechli jeho volání a zasvětili sebe, ale i své bratry bludem a nevěrou zaslepené třídní pobožností nejsv. srdci Pána Ježíše. A když nám 1. lednem t. r. nové století vzešlo, nevěděli jsme, kterak bychom je důstojněji pozdravili, které náležitější znamení bychom mu vtiskli a jakého vázaného bychom mu s větším požehnáním dali na cestu, než když se nejsv. srdci krále věků znova zasvětíme. Milostivé pak léto, které jsme v tomto prvním roce dvacátého století třetí neděli po velikonoci započali, má být pokračováním a utvrzením významné této zásvěty.

Ale zásvěta ta, jakkoli vznešená a významná, poučná a potěšná, nebyla by bez nedostatku a obavy, kdyby se jí jiným ještě zasvěcením nedostalo doplňku a zajištění. Nebo, člověče, co máš, co bys božskému srdci Páně věnoval a čeho by ještě nemělo a to nemělo větším právem nežli ty, jediný hřích vyjímaje? Kterak ty, v hříchu se zrodil, hříchy jsa obtížen a svému Spasiteli často již se zpronevěřil, míníš před něho předstoupiti a jej ubezpečovati: Tvůj jsem! Tvým zůstatí hodlám! Zda-li víry zasluhuješ? Zda-li milostivě přijme tvoje zasvěcení? Jest-li vůbec pravda, o čem nás svatý Bernard ubezpečuje, že „třeba nám prostředníka ku prostředníku Kristu“¹: můžeme důsledně být také ubezpečeni, že třeba nám srdce, kterému bychom se zasvětili, aby naše zásvěta nejsv. srdci Páně učiněná byla dokonalá a všeliká nejistota, zda-li skutečně byla přijata, byla

¹ Serm. de duodecim stellis

odstraněna. A které asi srdce mezi všemi srdci lidskými bude s to, aby doplnilo, čeho nám se nedostává, a všelikou naši pochybnost vyhostilo? Ó nejmilejší, znám já srdce, které s to jest a to proto, poněvadž Kristus Pán své srdce s ním co nejtěsněji spojil, srdci svému je co nejvíce podobným učinil a všechny čestné názvy a přednosti, všechny vlastnosti a pocty svého srdce s ním sdílí, pokud toho přirozenost pouhého lidského srdce schopna jest. Jest to nejčistější srdce nejbлаhoslavenější Panny Marie. To srdce, pod kterým vtělený Syn Boží devět měsícův odpočíval, které jej tak laskavě k sobě tisklo, o něho tak pečlivě se staralo, z 33letého obcování s ním nevýslovnou rozkoš bralo, s ním se radovalo, s ním se rmoutilo, ani když umíral od něho se nehnulo, samo pak ve hrobě porušení nespatriilo, nýbrž k novému životu byvši probuzeno po boku nejsvětějšího srdce Páně jakožto sídlo a odznak nejčistějších snah a nejvroucnější lásky k Bohu a k nám lidem nevýslovné jeho blaženosti požívá a všemohoucnost jeho s ním sdílí. To srdce, ježto nejpokornějšímu a nejtiššímu, nejtrpělivějšímu a nejposlušnějšímu, nejčistějšímu a nejčistotnějšímu, nejlaskavějšímu, nejmilosrdnějšímu a nejsvětějšímu srdci Páně tak se podobá, že měrou bezmála nekonečnou srdce všech lidí přesahuje pokorou a mírností, trpělivostí a poslušností, čistotou a čistotností, láskou, milosrdenstvím a svatostí a vysoko nad ně vyčnívá. To srdce, jemužto všechny názvy, přednosti a vlastnosti se srdcem Páně jsou společny. Toto nazývá se srdcem našeho krále, ono srdcem naší královny; toto srdcem našeho Pána, ono srdcem paní naší; toto srdcem našeho přímluvce a prostředníka, ono srdcem naší přímluvkyně a prostřednice; toto srdcem našeho dobrého pastýře, ono srdcem dobré pastýřky naší; toto srdcem knížete pokoje, ono srdcem kněžny pokoje; toto srdcem muže bolesti, ono srdcem matky sedmibolestné To i ono jest srdce skvrnou hříchu dědičného netknuté, to i ono srdce hříchu osobního neschopné, to i ono srdce panenské; to i ono naše naděje, náš život, naše útočiště, naše pomoc, naše potěšení, spása naše. To srdce, které Bůh sám a všichni milovníci nejsv. srdce Páně spolu s tímto srdcem ctí a milují, a kterého všichni lidé dohromady nikdy nebudou moci tak ctíti a milovati, jak Bůh je ctí a miluje, tak že důvodně lze tvrditi, srdce Páně že ani jinak nechtělo býti ctěno a milováno než spolu se srdcem nejsv. matky své. To konečně srdce, ve kterém podle výslovného přání nejsv. srdce Páně s kříže projeveného slovy: „Ženo! Hle syn tvůj!“ „Hle, matka tvá!“² naše srdce jeho místo zaujmouti má, a kterému my své srdce zasvětití máme.

Proto také Sv. Otec žádost biskupů v Turině shromážděných, aby dovoleno bylo, jednotlivé farnosti a celé diecese každého roku nejčistějšímu srdci nejbлаhoslavenější Panny slavným způsobem zasvětití, netoliko s radostí uvítal a schválil, nýbrž i zvláštní den, den totiž 31.

² Jan 19,26-27

měsíce května, padne-li na neděli, jinak neděli dni tomu nejbližší ku zasvěcení tomu ustanovil, ano i zvláštní zásvětnou modlitbu schválil a doporučil.

A tak, rozmilí v Kristu, hodláme i my v neděli nejsv. Trojice, kterážto letos 31. květnu jest nejbližší, zasvětití sebe, jednotlivé farnosti a celou diecesi mocné ochraně, moudrému vedení a přelaskavému milosrdenství nečistějšího srdce Panny Marie. Právě k této neděli dobře se hodí vidění týkající se srdce Panny Marie, kteréž se vypravuje ve zjeveních velikými milostmi obdařené světice Gertrudy z řádu sv. Benedikta a učennice svaté Mechtildy, kterážto zjevení na rozkaz Krista Pána sama sepsala, Církev pak svatá řádně schválila.³ Když se totiž jednou v jejím klášteře o hodinkách jitřních Ave Maria zpívalo, viděla svatá Gertruda tři potůčky, any jeden z Boha Otce, druhý z Boha Syna, třetí z Boha Ducha svatého vytryskly, srdcem Panny Marie protékly a pak rychlým proudem se vrátily, odkud byly vytekly. Toto vplynutí nejsv. Trojice v srdce Marie Panny znamenalo, že srdce její měrou svrchovanou a velebnosti své důstojnou svou mocí, moudrostí a láskou naplnila.

Nejsladší srdce Mariino, budiž naší spásou!

Dáno v Brně o nanebevstoupení Páně roku 1901.

† **František Saleský,**
biskup.

Dá-li dobrý Bůh, toto zasvěcení pro naše farnosti obnovíme při májové pobožnosti 29. května ve 14:00 hod v kostele v Dolních Loučkách.

³ Lib. IV c. 12